

Babits Kiadó
Fejős Károly

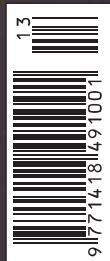
Írófaggató
Gervai András

Kertész Ákos
Kajla döntése

Tarján Tamás
Kép, regény

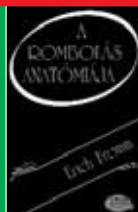
Interjú
Szandai Terézszel és
Magyar Zoltánnal
Kozár Lajossal és
Mazsu Jánossal

Nyerges András
„És talán Komlós
Aladár...”

Fotó: Szabó J. Judit

Mindennapos megvilágosodás
Beszélgetés Szabó T. Annával

Erich Fromm:
A ROMBOLÁS
ANATÓMIÁJA

(Lélek-kontroll
sorozat)

2498 Ft

Dalma Heyn:
A VÁGY
CSENDJE

(Lélek-kontroll
sorozat)

1998 Ft

Háttér Kiadó
E-mail:
hatterkiado@
vnet.hu
www.hatter-
kiado.hu
Telefon:
329-7293

Desmond
Morris:
BENSŐSÉGES
KÖTÉLÉKEK

(Lélek-kontroll
sorozat)

2400 Ft

Judith Viorst:
SZÜKSÉGES
VESZTESÉ-
GEINK

(Lélek-kontroll
sorozat)

1998 Ft

Daniel
Goleman:
ÉRZELMI
INTELLIGENCIA

(Lélek-kontroll
sorozat)

1800 Ft

A család könyvespolcára

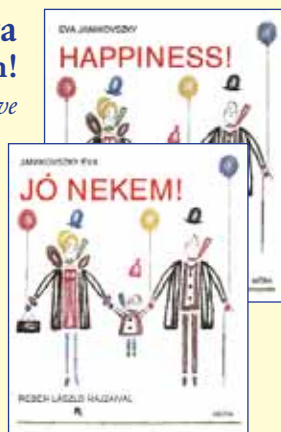
A Móra Kiadó kínálatából

Janikovszky Éva Jó nekem!

40 oldal, ill. Réber László, kötve

„Én azt szeretném, ha mindenki örülne: anyukám is, apukám is, nagymamám is, nagyapám is, Micike is, a kistestvérem, meg én is. De sajnos nem örül mindig mindenki. Még én se...” Angol változata Happiness! címmel jelenik meg, Caroline Bodoczky fordításában.

1690 Ft/1890 Ft

Fekete István Csí

(Zsiráf könyvek)

64 oldal, ill. Bakai Piroska, kötve

Csí és Vit, a fecsképár haza készül. A kis fecskeasszony sérült szárnya miatt azonban nem tarthat párjával. Maradnia kell hát, egyedül...

980 Ft

Fekete István Lutra

(Fekete István művei)

288 oldal, ill. Szecskó Péter, kötve

A magányos vidralegegy elhagyja víz alatti otthonát, és kalandos vándorútja során bekerül a civilizált világba. Megismerjük Lutra eredeti környezetét, a folyók, tavak, nádasok állatvilágát és a vizek mellett élő emberek – halászok, vadászok – életét.

1590 Ft

Sohonyai Edit Macskaköröm

(Pöttös könyvek)

160 oldal, ill. Sajdik Ferenc, fűzve

„Ha lenne egy tündér, aki három kívánságot teljesítené, akkor a következőket kívánám: 1. Legyen a papagájaimnak fiókájuk. 2. Költözzünk családi házba. 3. Legyek szép!” Így, ebben a fontossági sorrendben sorolja álmait a tizennégy éves Mészáros

Zsófi. Csakhogy a megvalósulásra nem sok az esély...

990 Ft

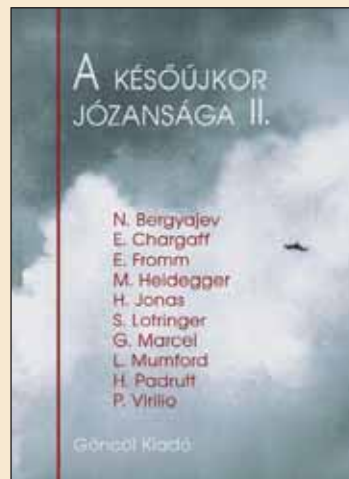
Darren Shan A Lelkek Tava

(Vámpír könyvek 10.)

240 oldal, ford. F. Nagy Piroska, kötve

A Sebhelyesek Háborúja újabb fordulóponthoz érkezik. Mr. Tiny veszélyes útra küldi a vámpír herceget és Harkatot: fel kell keresniük a Lelkek Tavát...

1790 Ft

A későújkor józansága II.

Olvasókönyv a tudományos-technikai világfelszámolás tudatosítása köréből

A haladás nagy mítoszának múltával beköszönt a kijozanodás kora. A tudomány és technika egykor ünneplott „vív-mányai” egyre kétségesebbé válnak.

A környezet és benne az ember károsodása immár földszerte köztudott. Kevésbé feltárt az a mód, ahogy a tudomány és technika hatását kifejti; ahogy egyre újabb és újabb kutatásokat és fejlesztéseket kényszerít ki ellenőrizhetetlenné vált önmozgása, ahogy az élet távoli területeit – a képzelettől a gondolkodáson át az életmódig – óriás gépezetbe vonja és hatalma alá veti. E kötet szerzői ennek a feltáró munkának kiemelkedő képviselői. Éppúgy vannak

köztük ma már klasszikusnak számító gondolkodók, mint nálunk még kevésbé ismert – olykor világhírű – természettudósok, urbanisták, pszichológusok stb. Álláspontjaik és megközelítésmódjuk különbözősége folytán sokszínű és teljes körkép rajzolódik ki erről a kétségkívül életbevágó kérdéskörrel.

Gondolatviláguk megismerése nélkülözhetetlen minden olyan ember számára, aki számot vet a jövővel, mélyebb folyamatainak megértésére és alakítására törekszik.

Jacques Ellul: *Az ember a technika rendszerében*

José Ortega y Gasset: *Elmélkedés a technikáról*

Nyikolaj A. Bergyajev: *Az ember és a technika*

Gabriel Marcel: *Technika és bűn*

Günther Anders: *Gépek ódsi világa*

Lewis Mumford: *A csúcstechnika sivataga*

Martin Heidegger: *Kérdés a technika nyomán*

Robert Dvorak: *A balál és a technika*

Erwin Chargaff: *A pusztulás kettős könyvelése*

Martin Heidegger: *A metafizika megbáladása*

Hans Jonas: *Miért tárgya az etikának a modern technika?*

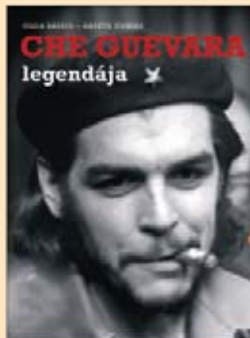
Erich Fromm: *Az elembertelenedett társadalom 2000-ben*

Paul Virilio – Sylvère Lotringer: *Tiszta háború*

Heinzpeter Padruft: *A korszakos tél*

Göncöl Kiadó 1519 Budapest, Pf. 351. Telefon (1) 361-4370

A Novella Kiadó könyvheti ajánlata

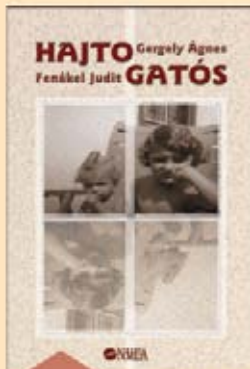

Hilda Barrio, Gareth Jenkins

Che Guevara legendája

Regényes élettörténet, minden oldalán fotókkal, illusztrációkkal.

432 oldal, kemény-
táblás, védőborítóval,
méret: 135x177 mm
Bolti ár: 3990,- Ft

Gergely Ágnes, Fenékel Judit

Hajtogató

Elbeszéléskötet, amelyben a két szerző közös élményeiket külön történetekben mesélik el, egymásba kapcsolódva.

160 oldal, kemény-
táblás, formátum: 110 x 186 mm
Bolti ár: 1890,- Ft

Dancsó Béla
Holdséta

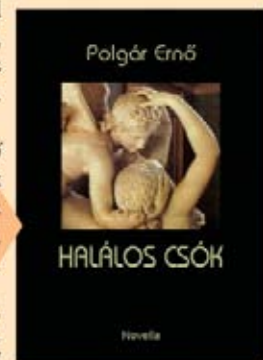
Tudományos
igénnyel megír-
t tényekre támasz-
kodó olvasmányo-
s történet, űrhajós-
életrajzokkal, az
Apollo-program-
ról, az ember Hold-
ra lépéséről, annak
minden részletével
és izgalmával,
sok színes
illusztrációval.

Polgár Ernő
Halálos csók
Klasszikus novellák
emberi életekkel,
érzésekkel.

174 oldal, kartonált,
formátum: A5,
Bolti ár: 1000,- Ft

600 oldal, kemény-
táblás, védőborítóval, formátum: B/5
Bolti ár: 5990,- Ft

Rákóczi úti emlék

■ Nyáron, amikor nem esik az eső, süt a nap, kellemes a hőmérséklet – még nincs kánikula, de már jóleső meleg van –, mindenki könnyebb szívvel kerekedik fel gyalog az úti célja felé. A város szívében, a Rákóczi úton volt dolgom, és az út jókora szakaszát gyalog tettem meg, mert magam is elcsábultam egy kis sétára.

A séta közben – merthogy az ember agya akkor is jár, bár valószínűleg más-ként, mint koncentrált figyelemmel ülve egy asztal mellett –, gondolkodtam a látottakon, és feltűnt valami, éspedig valaminek a hiánya tűnt fel nekem.

Nem tudom, olvasóink megerősítik-e egyetlen sétám alapján általánosítani kívánt tapasztalatomat, de úgy látom, eltűntek az utcai könyvárusok. Legalábbis nagyon megcsappant a számuk.

Ez bizonyosan egy hosszasan zajló folyamat végeredményeként alakult ki így, de elég régen nem volt már dolgom a Rákóczi úton, emiatt csak most volt módom érzékelnem ezt, és hogy erre ott felfigyeltem, az tudatosította bennem, hogy szűkebb pátriám, a Móricz Zsigmond körtér környékén is ugyanez a helyzet. Régebben ott is, akárcsak a Rákóczi úton, két villamosmegálló közötti távolságon négy-öt utcai könyvárus is kínálta portékáját, mára hírmondójuk sem maradt.

Ha elgondolkozunk ezen, megtaláljuk persze a magyarázatot: az önkormányzatok nem adnak ki újabb engedélyeket, és gondolom, nem hosszabbították meg a régieket, mert deklarált céljuk hosszú évek óta, hogy az utcákról eltűnjenek a városképet csúfító bódék és bádogdobozok. Lehet persze az is: gazdasági kényszer, vásárlói szokások változása okozta ezt, függetlenül az önkormányzatoktól.

Idáig jutva a gondolatmenetben, felöltött bennem a kérdés: felmérte, elemezte ennek következményeit a könyvszakma?

Ilyen típusú vizsgálódásról nincs tudomásom, pedig érdekes lenne ismerni a választ néhány kérdésre. Mekkora forgalomkiesést jelent – vagy nem jelent – ez a kiadóknak? Hogyan befolyásolta a könyvtípusok, a megjelenő művek műfajának kiadói kínálatát? Minden „utcai vásárló” be ment a könyvesboltokba, vagy „vesztek el” vásárlók? Hogyan hatott ez a könyv-nagykereskedésekre, viszonteladókra?

Csak kérdéseim vannak.

Kiss József

KÖNYVHÉT

A TARTALOMBÓL

Beszélgetés
Szabó T. Annával
5. oldal

Kozár Lajos
a Csokonai Kiadóról
10. oldal

Kertész Ákos
Kajla döntése
12. oldal

Írófaggató
Gervai András
faggatta Nádra Valéria
14. oldal

4 Interjú Görgey Guidóval
(Mátraházi Zsuzsa)

5 Beszélgetés Szabó T. Annával
(Csokonai Attila)

7 KÖNYVKILÁTÓ

A Csokonai Kiadó
10 Beszélgetés Mazsu Jánossal
és Kozár Lajossal
(Kovács Mónika)

12 Kertész Ákos
Kajla döntése

13 OLVASÓSZEMÜVEG
Nyerges András
„És talán Komlós Aladár...”

14 ÍRÓFAGGATÓ
Gervai András
kérdzte Nádra Valéria

15 SZEMMAGASSÁGBAN
Tarján Tamás
Kép, regény

16 SIKERLISTA

17 KOLOFON
Babits Kiadó
Fejős Károllyal
beszélget Nádor Tamás

18 MEGJELENT KÖNYVEK
2004. MÁJUS 14–27.

Nyolcvanéves elsőkönyves

Anekdota-füzér a Görgey-család két sarjáról

■ – *A Görgey-családnak azt az őseit, akinek Szent László király 1092-ben szepességi birtokokat adományozott, Gargov grófjának, I. Arnoldnak hívták. A Gargovból Görgey lett, s innen eredeztethető Görgő falu elnevezése. De akadt a családnak egy másik, toporci ága is, amelyből többek között Görgey Gábor is származik, meg az ő nagybátyja, Görgey Guidó, aki túl a nyolcvanon most elsőkönyves író. A Helikon gondozásában a 75. Ünnepi Könyvhétre jelent meg a Két Görgey című memoárja sok-sok anekdotával, humorral és magvas életbölcesség-üzenettel. Az Amerikában élő szerzőt budapesti látogatásakor arról faggattam: mikor határozta el, hogy megírja ezt a könyvet? Hogy kezdett hozzá a munkához? Vázlatokat készített vagy csak hagyta hömpölyögni az emlékezetét és a megfelelő időszakról szóló részhez odaillesztette a felvillanó, szöveggé formált képeket?*

– Néhány éve, nyolcvanéves éves korában elhunyt bátyám, Görgey István hagyatékában találtam egy naplót, amelyről nem tudtam. Bátyámnak nem csak egyénisége, de életútja is olyan rendkívüli volt, hogy elhatároztam, megírom az életrajzát. Hozzá is fogtam, de hamar rájöttem, hogy nehéz magamat, mint István öccsét emlegetnem. Író barátom javasolta, hogy fordítsam meg a dolgot: írjak a magam életéről és róla, mint a bátyámról. Így is tettem és az ő naplóját helyenként szó szerint bevettem a szövegbe. Könyvemet 2001-ben kezdtem el írni, addig csak külföldi újságokban és folyóiratokban publikáltam néha, s életem egy rövid szakaszában verseket írtam egy asszonyhoz. A memoárhoz nem készítettem vázlatokat, csak leírtam életem folyását. Időnként később eszembe jutottak részletek a korábbi múltamból, ezeket utólag beillesztettem a megfelelő helyre. Könnyű

volt, hiszen csak megtörtént eseményekkel foglalkoztam.

– *Készített naplót valamikor élete során, vagy ilyen jó a memóriája?*

– Sose vezettem naplót. Jó memóriámat apámtól örököltem, aki rengeteg verset tudott fejből és időnként ezek közül mesélt nekünk, gyerekeknek. De volt egy másik ok is. Amikor bátyámmal 1958-ban hosszú idő után újra találkoztunk Párizsban, és régi dolgokról beszélgettünk, ő csodálkozott, hogy mennyire pontosan emlékszem a múltunk minden részletére. Persze, hiszen hosszú recski fogságom alatt gyakran felidéztem a lepergett éveket és így ezek az események mélyen az emlékezetembe vésődtek.

– *Kötelezt-e az embert valamire, ha egy híres-neves család sarja? Másként kell-e élni? Jelent ez a tény valami állandóan jelenlevőt a tudatban?*

– Nekem annyiban jelentett, hogy érdekelt a történelem, s az volt a vesszőparipám, hogy elbántak Görgeyvel. Végigharcolta a szabadságharcot, nem kis pozícióban, sokszor az életét kockáztatva és Kossuth, hogy a felelősséget rá hárítsa, árulónak kiáltotta ki. Ez a fölháborodás mindig bennem maradt.

– *Említi munkájában, hogy Görgey Gábor a rokona, ugyanabból a Görgey-ágból származnak. Egyeztetett vele elképzeléseit? Megbeszélte a visszaemlékezés egyes részeit?*

– Görgey Gáborral gyermekkorunkban találkoztunk néha. Talán azért voltak ritkák ezek a látogatások, mert az ő apja Horthy embere volt, az én apám pedig Károly király híve. A 80-as évektől kezdve, amikortól rendszeresen hazajártam, egyszer-kétszer megint láttuk egymást. A könyvemről nem tudott, csak akkor mutattam meg neki a kéziratot, amikor az már teljesen készen volt.

– *Mit gondol, melyik rétegnek, korosztálynak lesz kedvére ez a*

kedves, mesélős, anekdotázós, regényes életrajz?

– Noha néha úgy véltem, hogy a saját korosztályomnak írok, mindig reméltem, hogy elsősorban a fiatalokat fogja a könyvem érdekelni. Ezért érzekeltetni akartam azt, hogy nekünk nagy múltunk van, hogy létezett egy történelmi Magyarország. És hogy a históriát érdemes jól tudni, mert ennek ismeretében talán kevesebb hibát követünk el.

– *Számos országban megfordult az elmúlt viharos évtizedekben, hiszen miután külföldre kerülve bárpincéri és irodista állást is elvállalt, utazási irodánál dolgozott, sőt, később saját tulajdonú utazási vállalata is lett. Melyik táj volt a legkedvesebb a szívének, melyik áll legközelebb a karakteréhez?*

– Mindig magyarnak éreztem és vallottam magamat. Persze, mivel negyvenöt évig az Egyesült Államokban éltem, megszoktam és elfogadtam az ország szokásait, jó oldalait és néhány rossz oldalát is. Legszívesebben Hongkongban voltam, ahol négyszer jártam, utána Olaszország és talán Portugália következik a külföldi országok közül. És talán Ausztria.

– *Hosszú ideig élt külföldön, mielőtt a Két Görgeyt írni kezdte volna. Hogy őrizte meg ilyen jól az anyanyelvét?*

– Nyolcvanéves voltam, amikor hozzáláttam a könyvírás-hoz, s a feleségem sem magyar. De annak idején, amikor lányunk született, én magyarul beszéltem vele. Aztán lassan Mária, a nejem is megtanulta a gyereknyelvet magyarul. Úgy hogy, amikor egy tagbaszakadt lengyel fiatalember panaszát jóval később tolmácsolta egy budapesti utunkon, azt mondta: fáj a hasika. Féltreteve az anekdotát: nyolc hónap alatt írtam meg a könyvet és élvezetes munkát jelentett.

De még mindig eszembe jut egy-egy részlet, amellyel jó volna kiegészíteni.

– *Megosztaná velünk egyik ilyen, kimaradt emléket?*

– Elvittem az öcsém verseit Márainak, s megkérdeztem tőle, hogy érdemes-e neki írnia, mert mi úgy gondoltuk, jó volna valami hasznosabbal töltenie az idejét. Márai elolvasta a költeményeket, s másnap azt mondta: a válasz nagyon egyszerű. Ha igazi költő, akkor úgysem hagyja abba, hiába erősködtek, nem fogja abahagyni. Ha nem folytatja, akkor nem igazi költő. Hosszú évekkel később, amikor Márai New Yorkba jött, rendszeresen minden héten találkoztam vele. A sziget legészakibb részén laktam, ahol is elmentünk egy bár-szerű helyiségbe, mert ott nincsenek kávéházak, de ő hozzászokott, hogy ilyes helyeken találkozik az ismerőseivel. Leültünk, s ő beszélt. Egyszer a nagyapjáról mesélt, akit Goldschmidtnek hívtak s a bányavárosoktól került Kassára. Máraira magyarosított, egyetemi tanár volt, de amikor nyugdíjba ment, visszavette az eredeti nevét. Ezért azt mondták, hogy hazaáruló. Ő csak annyit válaszolt: én így születtem, így is akarok meghalni. Aztán Visegrádton élt az öreg Goldschmidt, az volt a szokása neki meg az öreg Görgeynek, aki ugyancsak ott laktam, hogy mindennap elmentek együtt sétálni. Nem beszélgették, csak találkoztak, egymás mellett mentek az erdőben, jólesett nekik, hogy a másik ott van, de sose szólaltak meg. Görgey csak egyszer mutatott némi érzelmet: egy kocsmá mellett mentek el, ahol nagy tivornyázás hallatszott, poharak csörömpölése és kardok csattogása, mert tisztelt mulattak odabent. Az öreg Görgey megállt, hallgatózott, s ingatta a fejét. Ez volt az egyetlen véleménynyilvánítása.

– *Folytatja a visszaemlékezését?*

– Nagyon sajnálom, hogy túl későn kezdtem hozzá a nagylegzetű mű írásához. Sok mindent tudnék írni még, mert érdekes életem volt, rengeteget utaztam s mindenre emlékszem. De majd meglátjuk, hogy lesz-e belőle még egy kötet.

Mátraházi Zsuzsa

Mindennapos megvilágosodás

Beszélgetés Szabó T. Annával

Duplán is ünnepi volt az idei könyvhét a fiatal költő számára: június 4-én a születésnapja alkalmából köszönthettem, amikor telefonon fölkerítem az interjúra, és a Magvetőnél megjelent új verseskötete, a rögzített mozgás, amit együtt dedikálhatott a Szép versek legújabb gyűjteményével. A József Attila-díjas Szabó T. Anna első kötete kilenc éve látott napvilágot.

■ – *Elsőként arra kérem, adjon egy kis rövid önéletrajzi beszámolót magáról. Mit tekint fontosnak eddigi életében, pályáján?*

– Budapesten lakom, de Kolozsváron születtem, ott éltem tizenhat éves koromig, meghatározó örökséget kaptam a várostól, és ez, ha nem is közvetlenül, de az írásaimban is megjelenik. Szombathelyen jártam gimnáziumba, azután elvégeztem az ELTE magyar–angol szakát és az angol reneszánsz doktori iskolát, a legfontosabbnak mégis az Eötvös-kollégiumban töltött éveket érzem, Géher István, Lator László, Margócsy István óráit, a kreatív közösség szellemét, a hajnalba nyúló vitákat és beszélgetéseket, a könyvtár ablakában a gesztenyelombot.

– *Ez a negyedik kötete. Régóta ír?*

– Amióta az eszemet tudom, mondogattam ritmusokat, rímusokat, de az első „igazi” versemet tizenkét éves koromban írtam, mégpedig a rigódalról. Úgy látszik, a dallamosság már akkor is meghatározta a költői hallásomat – ez nem is csoda, mert a szüleim és nagyszüleim rengeteg verset olvastak-mondogattak nekem gyermekkoromban, Áprilyt, Aranyt, Szabó Lőrincet. Ma is fontosnak tartom a forma fejelemét, ez számomra inkább szabadságot ad, mint kötöttséget. Az, hogy költő leszek, kamasz koromban döntött el, amikor elkezdtem igazán komolyan venni a versírást, és – persze már egyetemista koromban – lassan mások is elkezdtek komolyan venni engem. Azóta már nemcsak verset írtam, hanem kisprózákat, kritikákat, operalibrettót, sőt drámát

is, és szenvedélyként megkényérkeresetként műfordítással foglalkozom.

– *Hol kezdett és szokott publikálni? És az is érdekelne, hogy volt-e, van-e egy olyan fiatalokból álló csapat, baráti társaság, akikkel együtt tart, közösséget vállal?*

– Az első és számomra máig is a legfontosabb lap, amely közölt, a Holmi volt, Réz Pál és főleg Várady Szabolcs biztatott-szolgált levélben, mert személyesen még évekig nem találkoztunk. Azóta számos lapban megjelentem. Sokat jelentenek még számomra a hozzám közel álló értő olvasók, elsősorban mindjárt a férjem, Dragomán György (aki tavaly megkapta a legjobb elsőkötetesnek járó Bródy-díjat A pusztítás könyve című regényéért), és persze kiváló íróbarátaim, a jó tíz évvel ezelőtt Mesterházi Mónikánál indult, majd később hosszú ideig Tóth Krisztinánál, az utóbbi években pedig máshol is rendszeresen összegyűlő társaság, az említettek kivül Lackfi János (aki tavaly nekem ítélte az általa alapított Nizsai Kavics-díjat), G. István László, Imreh András, Schein Gábor, Gerevich András, és még jó néhányan, akikkel különböző utakat járunk, de hasonlóan gondolkodunk. Más kortárs költőket is szeretek, ám azóta érzem igazán, hogy az irodalom befogadott, amióta a szakma régi jelei, Lator László, Lengyel Balázs, Szabó Magda, Takács Zsuzsa, Beney Zsuzsa, Balla Zsófia, Ferencz Győző jóindulatú figyelmét megtapasztalhattam.

– *Hogyan jelent meg végül az első kötete?*

– Összeszedtem a főleg az Eötvös-kollégiumi időkben

írott verseim értékelhető részét, és Lator László ajánlásával elvittem a Belvárosi Könyvkiadónak. A madárlépte hó Székely Magda szerkesztésében jelent meg, éppen a huszonharmadik születésnapomon. A címadó verset tizenkilenc éves koromban írtam: az idő illékonyságáról, a felnövésről szól. Soha nem fogom elfelejteni annak az első könyvhétnek a boldogságát. A második kötetem már mostani kiadómnál, a Magvetőnél jelent meg 1998-ban, a címe Nehézkes volt, ez már súlyosabb, sötétebb verseket tartalmaz. A Magvetőnél remek csapatmunka folyik, és közben valahogy arra is jut idejük, hogy beszéljessenek a szerzőikkel. Nagyon örülök, hogy odafigyelnek rám, és ilyen gyönyörű könyveket készítenek. Már a legutóbbi, Fény című kötet is nagyon szép volt, de az új még ezen is túlesz: a védőborító képe melegen és sejtelmesen köszön vissza a belső táblán. Maga a kép éppen olyan, amilyet egy gyermekkoros fénykép-élmény és a saját amatőr fotóim alapján magamban elképzeltem: sötét, rögzítettségében is mozgalmas tér, és az otthon foghatóan meleg fényei az űri távolság hidegének, a hold pusztító vonzásának ellenpontjaként.

– *A fotózást mint konkrétumot és metaforát használó Fény két évvel ezelőtt jelent meg – ezek szerint elég gyorsan összeállt ez a nem is kevés verset tartalmazó, inkább a filmre emlékeztető új kötet.*

– Igen, nyolcvan vers van benne, ennek nagy részét mindössze fél év alatt írtam. Miután a gyermekem megszületett, so-

káig nem tudtam megszólalni, annyira erős volt az anyaság élménye. Azután pont ez segített hozzá az íráshoz: egyik napról a másikra dolgozni kezdtem megint, ömlött belőlem a szó. Először éppen ezt a női tapasztalatot írtam meg, a gyermekszülést, a szoptatást, a gyermekszemmel látott világot. Éjszákánként, amikor felkeltem a kisfiamhoz, sokáig ébren voltam még, bámultam az utca éjszaka is sűrű forgalmát, és sokszor a beszűrődő neonok fényében írtam meg vagy vázoltam fel egy-egy verset, de a kora hajnal, a napfelkelte élménye is „mindennapos megvilágosodás” volt, ahogy egy helyütt le is írtam.

– *Hogyan tudta összeegyeztetni a kisgyerekekkel való törődés nyugalmát az írás feszültségével?*

– Meglepően jól: volt, hogy reggel egy óra alatt megírtam egy hosszú és nehéz verset, utána letettem a tollat, és mentünk kirándulni. Az is nemegyszer megesett, hogy babakocsi-tologatás közben, meg-megállva írtam. Ez egy boldog könyv, az otthontalálás könyve, a városban és a világban – annak ellenére, hogy ezúttal is jelen van a kontraszt, a sötétség, a mulandóság. Az idő maga is rögzített mozgás, az álló pillanatban benne van az egész folyamat, mint cseppben a folyó. Számomra nem is a vers, a szöveg maga a fontos, hanem a nézés, az állandó figyelem, a jelenségek megértésének olthatatlan igénye.

Csokonai Attila
Fotó: Szabó J. Judit

Az olvasást kezdje a Századvégnél!

Választás-, kormányzás-kötetek

3150 Ft

2800 Ft

5040 Ft

Kiadónkról és kiadványainkról honlapunkon is olvashat a www.szazadveg.hu címen. Megrendelését elfogadjuk faxon, telefonon, személyesen vagy elektronikus postán. 1068 Budapest, Benczúr u. 33. Telefon: 479-5284 Fax: 479-5290 E-mail: szazadveg@szazadveg.hu

Kommunikációs tankönyvek

1960 Ft

1890 Ft

2000 Ft

Századvég-tankönyvek

3360 Ft

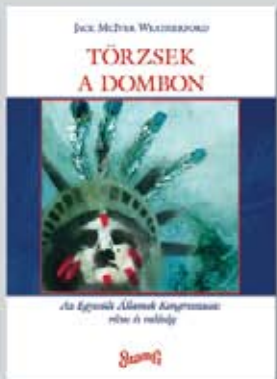
3675 Ft

3360 Ft

Előkészületben

3150 Ft

Kulesár Kálmán: Kanadai napló. Egy nagykövet feljegyzései
Szabó Máté: Globalizáció, regionalizmus, civil társadalom
Tóth István György: Jövedelem-eloszlás a kilencvenes évek Magyar országán

Nagy választékkal várjuk Önöket terjesztőnk, a *Lira és Lant Rt.* boltjaiban, illetve mintaboltunkban a *Magiszter Könyvesboltban* (Városház u. 1.).

„A Jóisten adta nekem ezt a pályát”

Szandai Teréz palóc mesemondó az egyik utolsó mesefa

■ Teréz néni palóc népviseletben, bő szoknyában és színes fejkendőben járja a vidéket, ahová hívják, ízes tájszólásban, jókedvűen mesél. Úgy mondja, szeretetből. Szeretik is mindenütt, ahol fellép. Sugárzik belőle az életöröm, mindig mosolyra fakasztja a közönséget. Fellépései, tévés és rádiós szereplései valóságos „folklorisztárrá” tették. A hetvenhárom éves mesefa ritka tehetséggel és realitásérzékkel adja elő a történeteket, melyeket az egykori öregektől tanult. Repertoárját, mintegy 70 mesét és fél-száz mondát Magyar Zoltán jegyezte le és adta közre a Balassi Kiadó Magyar Népköltészet Tára elnevezésű sorozatában. Először Teri néniért kérdeztem, hol, kitől tanult mesélni, és ma kiknek mesél.

– Legtöbbet a családtól, édesapámtól, nagymamámtól, vót két bátyám, azok jóval öregebbek vótak, tőlük is tanultam. Meg ilyen alkalmak vótak, hogy télen fosztotunk, fontunk, és mondtuk mami-kónak, hogy hát mesélj, akkor fosztunk, ha nem, akkor nem. Jártak hozzánk öregasszonyok, nagyon nagy szeretet vót, felejthetetlen élmény vót, amikor összegyűlt a rokonság. Jobban az igazi történeteket szeretem, amik megtörténtek, hogy házasítottak, férjhez mentek, a pletykás asszonyokat. Magam sem tudtam, hogy annyit tudok, most is jön olyan, ami most jut eszembe, ennyi idő után. 1969-ben alakítottunk egy énekcsoportot. Aztán amikor jártak hozzánk énekeket felvenni, valamelyik néprajzkutató megkérdezte, valaki nem-e tud mesét mondani. Ja, mondom, én tudok. Mindjárt akkor oszt elmeséltem a Sisa Pista betyárról. Amikor hívták a csoportot fellépésre, mindig kikíváncsoltam belőlem és mondtam a meséket. Nagyon szeretem a mesét. Mondtam ám püspököknek is. Egyszer meg készítettem egy tréfás mesét,

de egy püspök ült az első székbe, mondtam is magamnak, most témát kell változtatni. De nagyon szeretik a papok is, hogy úgy ahogy én mondom. Az énekeket is szeresem. Otthon is mondtam, az unokáim jüttek velem, ahol felléptem. Rámszóltak: »– Hej, mama, de jól kibővítette ezt a mesét! Máskor nem így mondta.« A Jóistentől adottságot kaptam, hogy nekem ez el kell mondani, hogyha meghalok, nem marad meg az utóknak, hogy ha meghalok, ne vesszen el. A Szentlélek Isten sugallja, hogy ezt neked el kell mondani. Nagyon sok szeretetet kapok. Ahogy én szeretetből meséltem, tényleg szívből jött, ezt nem lehet másképp. Egyszer azt mondta nekem egy apáca: Teréz néni, azt mondta az Anya, hogy ha valaki valakit felvidít, hogy az teljes búcsút nyer.”

Teri néni különböző ünnepségeken, öregek otthonában, mozgáskorlátozottaknak és fogyatékosoknak mondja a meséit. Búcsúhelyekre jár, ahol asszonytársaival énekel, virraszt és közben mesét mond. Az adott helyen, az adott közönséghez igazítja a meséit, gyakran a helyszínen rögtönöz. Mint mondja, még soha nem sült bele a mesélésbe. Felnőtteknek jobban szeret mesélni, mint gyerekeknek, ők érdeklődőbbek, mint a tévé által elrontott gyerekek. De a gyerekeknek is szívesen mesél állatokról, betyárokról, királyokról. Maga is meglepődött, hogy a felnőttek közül a férfiak jobban szeretik a meséit, mint a nők. A mesélést a lánya is megtanulta, mégis mindig őt kéri fel a történetek elmondására.

Magyar Zoltán néprajzkutató, az MTA Néprajzi Kutatóintézetnek munkatársa gyűjtötte fel és állította össze a mesékötet anyagát. Az előzményekről, valamint a szerkesztés és a közreadás szempontjairól kérdeztem.

– *A kötethez írt tanulmányokban azt olvastam, hogy Teréz néni szöveg-folklor-repertoárja sokáig kiaknázatlan volt, jóllehet már több évtizede gyűjtöttek tőle néprajzosok népdalokat és a helyi vallási életre vonatkozó adatokat. Hogyan találtál rá a nagy mesemondók egyik utolsó képviselőjére, te, aki elsősorban mondákkal foglalkozol?*

– 2001-ben Szandai Teréz mesemondói tevékenysége elismeréseként megkapta „A népművészet mestere” címet. Színes egyéniséggel nagy sikert aratott, én is felfigyeltem rá. Még az őszön megkerestem a palóc mondavilág feltérképezése végett, és gyűjtés közben döbentem rá, hogy Teri néni tárháza az egész folklor-repertoárt felöleli. A rendszeres gyűjtések során 125 szöveget jegyeztem le tőle.

– *Az állatmeséken, varázsmeséken, legendameséken és apokrifeken túl, látok a könyvben példázatok, tréfás meséket, trufákat, történeti mondákat, legendákat, betyármondákat és hiedelemmondákat. Melyeket tudja leginkább?*

– Teri néni tudása a magyar meseanyag lényegében teljes horizontját felöli. Tündérmeséket tud a legkevésbé, egyrészt ezeket nem is kedveli annyira, másrészt már a gyerekkorában is kiveszőfélben voltak ezek a mesék. Műfajilag minden alaptípus szerepel a gyűjteményben, legnagyobb számban a tréfás mesék. Ezeket kedveli legjobban és a személyisége is ezekkel egyezik a leginkább: mintegy negyven tréfás mesét tud, többek között az ostoba emberekről, a rászedett ördögről, a cigányról, vagy papokról, de nőkre kevésbé jellemzően erotikus meséket is mond.

– *Hercsényi a Palócföld szívében fekszik, Hollókőhöz, Rimóchoz, Nőgrádsípekhez vagy Varsányhoz közel, melyek több néprajzi jellegzetességgel büszkélkedhetnek. Milyen helyi vo-*

natkozásokat tartalmaz a meseanyag? Vannak-e valamilyen szempontból különleges történetek?

– Leginkább a vallásos tárgyú mondák, igaz történetek csoportjában találkozunk helyi vonásokkal. A hercensenyi keresztekhez fűződő csodákat, a nyolcszáz fős település két középkori eredetű templomához kapcsolódó legendákat egyaránt megőrizte a népi emlékezet. A palóc nyelv jellegzetességeit a leírásban megőriztem, az olvasmányosság kedvéért a kettőshangzókat vagy a zárt magánhangzókat nem jelöltem, de a mássalhangzó szerinti kiejtést igen. Az apokrifek között van néhány apokrif evangéliumra visszavezethető történet, amely már régen csak a szóhadományban él tovább. A Miből készült Jézus keresztfája?, A lelki nyugalmát nem leelő Pilátus, vagy A Szűz Mária jegygyűrüje című történet ismereteim szerint a magyar folklorban társtalan. A szűkebb kutatási területemet érintve a Szent László étel-csodája című monda egy nyugat-európai történettípust adoptál Szent László személyére, a csoda szerzetesi miliőben történik meg, ami szintén egyedülálló.

– *Lehet azt tudni, hány jelentős mesemondó létezik ma a magyar nyelvterületen?*

– Amikor a gyimesi csángóknál felfedeztem Karácsony Gyula bácsit, aki félórás tündérmeséket tudott, azt hittem, ő az utolsó. Az utóbbi két évben azonban Teri nénival együtt még négy előadó tűnt fel szinte a semmiből. Mind-egyikük mesetudása megjelenik könyv formájában is. De tényleg utolsó mohikánok.

Magyar Zoltán: *A hercensenyi mesemondó*, Balassi Kiadó, 2200 Ft

Szénási Zsófia

Magyar irodalom

Egy magyar úrhölgyhöz

■ Detektívregénybe illő kalandokkal és izgalmakkal átszőtt történettel találkozunk, aki Lányi András fiktív dokumentumából végigkíséri Szabó Ágoston egykori 1848-as alezredes és az egri fogadóban élő rokon lány, Zorica szerelmét. A szerelmi história látszólag egy történelmi vénával megáldott férfiú kutakodásai nyomán áll össze: korabeli sajtócikkek és hírek, könyvrészletek, levelek, nyomozási átírat, (titkos) naplórészletek, titkosíráskódok valamint lábjegyzetek, és nem utolsósorban korhű nyelvezet hivatottak bizonyítani a történeteket. A *Hölgyek titkára* szerkesztőjét, az újságíró Arányi Lipótot plagizálással vádolják, mire ő párbajba keveredik és meghal, párbaját a kor híres párbajait tárgyaló könyvben olvashatjuk. Következik a címadó *Hölgyek titkára*, azaz levelező könyvecske, amely különféle szerelmi szituációkra ajánl levelezési formulákat. Csakhogy semmi sem az, aminek látszik. Ne feledjük, 1849 után vagyunk, amikor a Habsburg-hivatalnokok minden levélben és találgatásban összeesküvést sejtettek és minden gyanús jelre árgus szemmel figyeltek. Így aztán a levelezésnek többféle értelmezését olvashatjuk a különböző dokumentumokban. Bizonytalan a szerzők személye is, különösen a férfié, Szabó Ágostoné, aki állítólagos emigrációban él. Ki lehet valójában, ő vagy más, és miért írta a leveleket, vajon vannak-e bennük külföldi összeesüvére utaló jelek – mindegyre Lányi András lebilincselően izgalmas „oknyomozó” könyve ad választ. Az érzelmes olvasók a romantikus szerelmi szálát, a racionálisabbak a dokumentumok szakszerű és kvázi tudományosszerű összeállítását értékelhetik.

(szénási)

Lányi András: *Hölgyek titkára*
Kortárs Kiadó, 1200 Ft

Egy elfeledett Kosztolányi-regény

■ A magyar olvasóközönség jól ismeri Kosztolányi Dezső regényét, *Az aranyásarkányt*. Arról azonban kevesen tudnak, hogy ezen a címen két Kosztolányi-regény is megjelent. Az 1925-ös illetőleg az 1929-es kiadás mellett 1932-ben ismét napvilágot látott ezen a címen egy Kosztolányi-mű, ami azonban nem teljesen azonos az előző két regénnyel. Ez utóbbi *Az aranyásarkány* ifjúsági változata volt. A regény újra, hetvenkét év után először, 2004-ben a Tiszatáj könyvek sorozatában jelent meg.

Az ifjúsági változatban Kosztolányi sok mindent megtart az eredeti szövegből. A helyszín és nagyrészt a téma, mindkét regényben azonos. Egy kisvárosban, Sárszegen vagyunk, ahol az elbeszélő a tanár- és diákéletet keresztül mutat meg egy erkölcsi problémát. Ami az ifjúsági változatban más, az ennek az erkölcsi kérdésnek a megvilágítása, illetőleg a megvilágításnak a stíl-

ris módja. Kosztolányi az ifjúság számára egyszerűbbé, befogadhatóbbá teszi a történetet, melynek érdekében sok mindent elhagy, pár dolgot viszont hozzátesz az elbeszéléshöz.

Balogh Tamás, a szöveg gondozója, a következőket írja a regényről: „Ez az »átdolgozott, ifjúsági kiadás« azonban annyira eltér az »eredeti« regénytől, a változtatások oly mértékűek és jellegűek, hogy nem szövegváltozatról, hanem új szövegről kell beszélnünk.” Ha a két regényt összevetjük, akkor azt látjuk, hogy a változtatások célja az, hogy Novák és Liszner Vilmos (Vili) tragédiáját könnyebben megfoghatóvá tegye. Kosztolányi az ifjúsági regényt kizárólag erre a problémára fókuszálja, amely által jobban kidomborodik a mű nevelési szándéka. Tematikailag a legszembevetőbb változtatás, hogy az ifjúsági kiadásból teljesen eltűnik Hilda és vele együtt a Hilda–Csajkás Tibor kapcsolat, így az eredetileg két szálon futó esemény kizárólag Novák és Vili kapcsolatát mutatja be. Az eredeti regényben Novák, mint apa és mint tanár bukik el, azzal, hogy az ifjúsági változatban Novák apaként nem szerepel, jobban kihangsúlyozódik a tanárnak, az erkölcsök képviselőjének a bukása. Mivel Hilda kimarad az ifjúsági regényből az »új« szöveg egy fejezettel rövidebb, a szellemidézés érthető módon eltűnik a regényből. Hilda elhagyásának a célja az lehetett, hogy a fiatalabb olvasókhöz közelebb álló témát, a tanár–diák erkölcsi kapcsolatot magasabb szintre emelje. Ezt támasztják alá az olyan változtatások is, mint a tisztelet és az erőszakmentesség kihangsúlyozása. Ezzel együtt az ifjúsági változatból nagyrészt eltűnnek a politikára vagy a társadalomra tett utalások. A családi helyzetek bemutatása és elemzése is hiányzik az átírt szövegből.

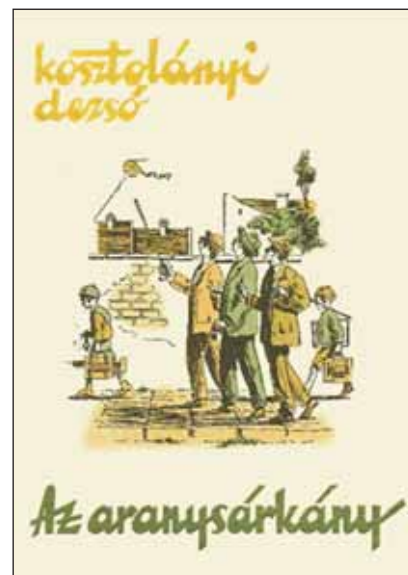
Nyelvileg is sok változtatás történt a szövegben, ahogy Balogh Tamás utószavában leírja, ilyenek például a magyarosítások: start-indulás, madzag, spárga-zsineg, katedra-dobogó, guszpus-élvezet, liberális-szabadelvű stb. A mondatok szintjén a változtatások leggyakrabban egyszerűsítések, a többszörösen összetett mondatokat Kosztolányi rövidebbre veszi, vélhetőleg a könnyebb olvasás érdekében. A filozofálgató részek egyszerűsítése és a többoldalas leírások pár mondatra való leszűkítése a szöveget gördülékenyebbé, izgalmasabbá teszik az ifjúság számára.

A regény utószavában Balogh Tamás az átírat lehetséges motivációt is megvizsgálja, ezekből én egyet szeretnék kiemelni, azt, hogy a két világháború között a magyar irodalomban egyre több ifjúsági regény született, ebbe a sorozatba kapcsolódott be *Az aranyásarkány* is. Ez azért lehet érdekes, mert napjaink prózairodalmában is újra előtérbe kerültek az ifjúsági, illetve gyermekkönyvek, így Kosztolányi elfeledett regényének kiadása nem csak rendkívül érdekesnek, de tematikailag még aktuálisnak is tekinthető.

A kötetterv Annus Gábor munkáját dicséri, az oldalakat Jaschik Álmos kiváló rajzai díszítik, ami még kellemesebbé teszi az amúgy is izgalmas könyv olvasását.

Kovács Viktor

Kosztolányi Dezső: *Az aranyásarkány*
Tiszatáj Alapítvány, 196 oldal, 2680 Ft

Olvasnivaló – nem csak nyárra

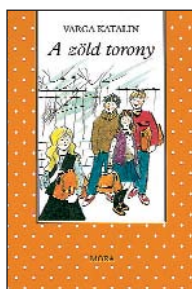
„Bence puli kutya. A pulik a legismertebb terelőkutya” – kezdi a kiskutya történetének elmesélését *Bodnár István*. Az öt újszülött kölyök természetesen nem maradhat együtt, Bencének is akad vevője, egy kedves család veszi magához. Bencének jó dolga van új otthonában, ahol sok mindennel megismerkedik, sok mindent megtanítják. Akadnak barátai is az okos, barátságos kutyusnak. Persze ősei mesterességéről, a nyáj tereléséről csak szépeket álmodhat. Bence majd egy tucat kalandjához *Gábor Enikő* készített hangulatos és pontos rajzokat. Az érdekes, sok helyütt humoros történetekből a kis olvasók sok mindent megtanulhatnak a különböző kutyafajtákról. S mivel Bence lírai alkatú puli, a történetek tanulságát sokszor kis versben foglalja össze.

A Hamburgban élő *Cornelia Funke* a német nyelvű gyermek- és ifjúsági irodalom legismertebb, legkedveltebb szerzőjének számít. A *Ciceró Könyvtudúdió* „fedezte fel” a magyar olvasók számára, mondhatni, örömeire, hiszen a *Sárkánylovások* és *A tolvajok ura* c. regénye egyaránt és méltán nagy sikert aratott már nálunk is. Most a kiadó az író-grafikus kísértetvadász-sorozatának első két darabját kínálja a 10 év körüli olvasóknak, akik nemhogy a KIK-ektől (Közepesen Ijesztő Kísértetektől), de talán még a HUK-októl (Határozottan Undorító Kísértetektől)

sem félnek. Sőt. Biztosíthatom az olvasókat, akad ebben a sorozatban egyértelműen veszélytelen, sőt kedves kísértet is. Csak hát amíg erre rájön a emberfia... A részletekről persze itt nem szólhatok, elég legyen annyi: a tízéves Tomi és nagynénje, Lebbencs Hedvig igazságot szolgáltat Hugónak, majd hármásban segítséget nyújtanak a Tenger Gyöngyei szállodának. Hogy a találmányságon és (Tomi részéről) a bátorságon kívül mire van szükség a kísértetvadászathoz? Pl. hővédő kenőcsre, asztali porszívóra, porcukorra. Szóval van itt izgalom és humor is. Jelzem, a *Kísértetvadászok* jeges nyomon, a *Kísértetvadászok forró nyomon* után készül a harmadik és a negyedik kötet is. A fordító *Kincses Edit*.

Varga Katalin *A zöld torony* c. regényét a *Móra Kiadó* jelentette meg a jól ismert pöttyös borítóval, kívül s belül *Zsoldos Vera* éppen visszafogottságukkal kifejező, hangulatos illusztrációival. Egy újabb generáció barátkozhat meg a három vonzó főhőssel, Zsuzsával, Zoltánnal és Péterrel, akik kiskoruk óta elválaszthatatlan jó barátok. Van egy közös titkuk, a félig mesés, félig valóságos romvár, a zöld torony, ahol a Világ Titka rejtezik. Persze a „zöld torony” különböző létformában, többféleképpen bukkan fel a lírai

szépségű és a kamaszlelek válságait reálisan felidéző műben. Az ábrándvilágot legbuzgóbban építő Zoltán verses darabot ír ilyen címmel a 7/b-nek. A női főszerepre az osztálynak két jelöltje is van: Zsuzsa és az új lány, az igazán szép Szilvia. Az ő megjelenése veszélybe sodorja Zsuzsa és a két fiú barátságát.

Az ún. kamaszregények kategóriájába, egyben a Tök jó könyvek

közé sorolható *Cathy Hopkins* *Lányok, randik, kozmikus csókok* c. regénye, amelyet ugyancsak a *Ciceró* adott közre *E. Gábor Éva* fordításában. A szereplők, Izzie, Lucy és Nesta ismerősek lehetnek a szerző korábbi, *Lányok, randik, trendi cuccok* c. művéből. *Isobel Foster* találkozik álmai csodafiújával, de sejtethető, hogy azért nem megy minden simán. Izzie kétségtelenül tetszik

Marknak, de akkor miért nem telefonál, ha egyszer megígéri. A lányt azon kívül, hogy Markon jár az esze, két dolog foglalkoztatja: az egészséges táplálkozás (bioételek) meg a horoszkóp, hiszen abból talán kiolvasható a jövő, vagy legalábbis megérthető a dolgok. Miközben Izzie próbál eligazodni a maga fiúján, Lucynek is meggyűlik a baja a követelőző Tonyval. A jópofa, humorosan komoly lányregény végén a három barátnő ismét egymásra figyel és megbeszéli a közös problémát: akkor most mi a lényeg, a feeling vagy valami más, ami több, komolyabb, fontosabb ennél.

A lányok sírnak, ha boldogok. A lányok sírnak, ha a barátnőik gonoszok. A lányok sírnak, ha meghal a kedvenc állatuk (itt: egy Tejkaramella nevű hörcsög). A lányok sírnak, ha nem elégedettek a külsejükkel. A lányok sírnak, ha ellopják az ötleteiket. A lányok sírnak, ha otthon baj van. A lányok sírnak, ha veszekednek a barátnőikkel. A lányok sírnak, ha a végén minden jóra fordul. Ezek a fejezetcímek *Jacqueline Wilson* új könyvéből valók. Ha van is bennük túlzás, azért helytállóak és kifejezőek. Ettől persze a *Mi baj, lányok?* c. regény korántsem egy könnyel átitatott, szomorú és lehangoló olvas-

mány. Ellenkezőleg. De Ellie, Magda és Nadine története is azt bizonyítja, hogy nem könnyű tizennégy évesnek lenni. Egyre felzárkózóbb gondokkal találkozunk. *Damokos Kata* fordításában élvezhetjük a könnyed, fordulatos és elgondolkodtató kötetet, amelyet az *Animus Kiadó* jelentetett meg, *Nick Sharratt* illusztrációival.

Palócz Vera megtanulja a Peer Gynt szövegét, mert Iharos művész úr e darab főszereplője. Vera egy egész papírlapot teleír: Iharos nevével. Pár nap múlva kikölcsonzi a könyvtárból a Hangversenykalauzt, mert alig hogy kiábrándult a színészből (már nevetni is tud a szerelem

szalmaláng-voltán) halálosan belezúg *Kolozs János* karmesterbe. Olyannyira, hogy levelet ír a pesti művésznek. Csakhogy a fővárosban nem csak egy *Kolozs János* lakik. S mikor a véletlen jóvoltából találkoznak, Vera és az „igazi” *Kolozs*, kiderül ő az igazi nagy Ő. Közben persze folyik a szegedi gimisták nyári élete, barátságok, összeveszések, kibékülések, nyári társadalmi munka – szóval nem unalmas az élet.

Jankovits Éva regénye ugyan egy letűnt világot idéz, évtizedekkel ezelőtt játszódik, de a mű érényéből mit sem vesztett. Azok a mai fiatalok, akik az íróknak gyermekkönyvein nőttek fel, biztosan érdeklődéssel nyúlnak a mű új kiadása után, melyet a *Móra Kiadó* gondozott.

CS. A.

Csokonai Kiadó

Beszélgetés dr. Mazsu Jánossal és Kozár Lajossal a debreceni Csokonai Kiadó vezetőivel

Ha az ember bizonytalan egy-egy könyv „komolyságát” illetően, segíti az eligazodást az, hogy melyik kiadó is bocsátotta közre az adott opust. A Csokonai Kiadó emblémája az irodalom- és történelemtudomány kedvelőinek akár védjegy is lehet, hogy valóban szakmai háttér áll a cím által sejtetett tartalom mögött. Példaként említhetnénk akár a Kiadó által megjelentetett Jankovics-könyveket, vagy a nemrégiben útjára indított sorozataikat is.

■ – *Hogyan is kezdődött azonban a Csokonai Kiadó, mint az első vidéki könyvkiadó története? – kérdezem dr. Mazsu János ügyvezetőt.*

– A Csokonai Kiadó 1988-ban alakult meg azzal a céllal, hogy létrejöjjön egy nem központi kontroll alatt lévő könyvkiadó. Majd a kilencvenes évek elején egy rövid és viharos privatizációs időszak után a Csokonai Kiadó megtalálta a helyét a könyvkiadásban.

– *Milyen helyet kívánt elfoglalni a Csokonai Kiadó a könyvkiadás területén?*

– Mi ezt úgy fogalmazzuk meg, hogy a szakkönyvek és a szép könyvek kiadói szeretnénk lenni: értékes, azaz szellemi és morális értékeket képviselő könyveket adva olvasóinknak. Jelenti mindez azt is, hogy nemcsak megírt kéziratokat adunk ki, hanem aktívak vagyunk és mi magunk is felkeresünk, felkérünk szerzőket, szellemi műhelyeket. Másrészt nagyon jó szakmai kapcsolatunk van az itthoni egyetemekkel, így a pécsi, budapesti, miskolci és természetesen a debreceni intézménnyel, valamint a kolozsvári Sapientia Egyetemmel. Így a kiadó arculatát meghatározza a debreceni alkotók, szerzők megismertetésén túl az erdélyi és anyaországi szellemi műhelyek közötti közvetítés is.

– *Milyen a visszajelzés a Kiadó sorozatairól?*

– Az Alföld Könyvtár sorozat, melynek most jelent meg a 15. kötete, igen keresett az irodalomtudomány művelőinek, kedvelőinek körében, hisz korszerű szemléletű, korszak-, műfaj- és műelemzéseket ad jeles kutatók által. Az Antropos sorozat újkeletű vállalkozás, mely a kulturális antropológia területét mutatja be, olyan szövegeket közreadva, melyek ezidáig kevésbé voltak ismertek a magyar közönség előtt. Szintén most indult sorozatunkban Szabó Lőrinc kiadatlan drámafordításait adjuk közre, melynek bevezető darabjaként jelent meg Shakespeare *Vízkereszt*, vagy: amit akartok. A *Történelmi Kézikönyvtár* és a *Csokonai História Könyvek* is igen kedveltek. És mindenképpen meghatározzák a Kiadó tevékenységét Jankovics Marcell kötetei, melynek legutóbbi része a magyar eredetmítosz középponti elemét, a sarvasmondakört mutatja be.

– *Érezhető-e valamilyen különbség abban, hogy a Csokonai nem fővárosi, hanem vidéki könyvkiadó?*

– Vannak természetesen fizikai távolságok, ez tény, de a szakmai együttműködés révén nemcsak hogy nem regionális kiadó vagyunk, de kiadványaink

még az országhatárt is átlépik. Utalok itt egy legutóbbi nagyszerű kiadásunkra: Jankovics Marcellnek A Nap könyvét a Columbia University Press-szel közösen jelentettük meg az Egyesült Államokban, angol nyelven. Másrészt pedig úgy gondolom, hogy a szakmai, emberi kapcsolatok, az értékek mentén való gondolkodás, együttműködés nem ismer, nem ismerhet főváros-vidék megkülönböztetést. Megítélésem szerint pedig nem Budapest és vidék különbsége meghatározó ma a könyvkiadásban, hanem az információhiány. A hagyományos könyvkiadás és a vásárlói szokások széthullásának következtében olyan hatékony információs rendszer minél szélesebb körű kiépítése lenne szükséges, mely tájékoztatja a vásárlókat, hogy mi jelenik meg, másrészt pedig, hogy ami megjelenik, abból mi az értékes és mi az, ami bővli, utcai hamisítvány.

– *Vidéki könyvkiadó esetében kereskedelmi szempontból érezhető-e főváros-vidék megkülönböztetés? – kérdezem Kozár Lajos ügyvezetőt.*

– A könyvkiadásban elviekben nincs hátrány, az más kérdés, hogy egy budapesti kiadó egy helyi nyomdával, a fővárosi nagykereskedésbe nyilván sokkal olcsóbban szállít, mint

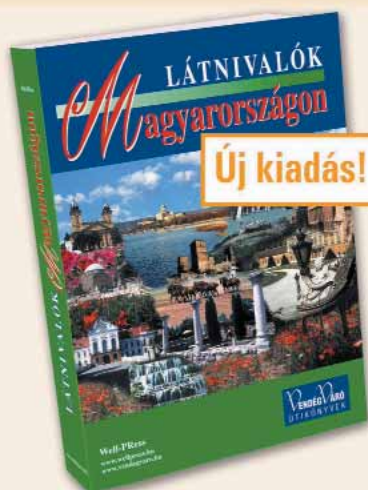
egy vidéki kiadó. Még akkor is, ha a debreceni az ország legrégebbi, s egyik legnagyobb nyomdája. A szállítási költség így gazdasági hátrányként mindenképpen jelentkezik egy vidéki kiadónál. Amiben inkább érezzük hátrányát a vidéki könyvkiadásnak, azt itt, Debrecenben abban mutatkozik meg, hogy mivel ez az országnak egy szegényebb régiója, így kevesebb az egy főre jutó forgalmunk. Ebből a szempontból mondhatjuk, hogy kevésbé gazdaságos a könyvkiadás vidéken, mint mondjuk a fővárosban.

– *Egyre növekszik ma a kevésbé igényes, könnyedebb kiadványok száma, és az azok iránti kereslet. A Csokonai Kiadó az igényes, tartalmas kiadványok mellett foglal állást. Mennyiben tartható ez a célkitűzés adott könyvpiaci viszonyok között?*

– A könyvkiadás valóban átalakulóban van. A könyvkiadók növekvő száma ellenére azonban kevés igazán komolyan vehető kiadó van. Úgy gondolom, hogy az úgymond könnyebb könyvek iránti kereslet hamarosan le fog csengeni, vagy legalábbis helyreáll az egyensúly az igényes, tartalmas és a könnyedebb kiadványok terén. Másrészt pedig a mi kiadványaink igen kedveltek, mondhatjuk akár azt is, hogy népszerűek. Az megint más kérdés, hogy a Kiadó könyvesboltjában más kiadványokat is forgalmazunk. Ma egy könyvesboltban minden megtalálható, mert minden igényt ki kell elégíteni. A rendszerváltás utáni tíz évben valójában csökkent, most az elmúlt öt évben újra növekszik a könyvkereskedők száma is. Úgy gondolom, hogy a könyvesboltoknak majd szakosodniuk kell, de előbb helyre kell állnia az egyensúlynak magában a könyvkiadásban is. Mindenesetre én bízom abban, hogy ötven év múlva is lesz könyvesbolt, és fognak olvasni az emberek. A könyvkiadók és könyvkereskedők pedig nagyon gazdagok lesznek – lelkiükben mindenképpen.

Kovács Mónika

A Well-Press Kiadó ajánlata

Látnivalók Magyarországon

Az utazók Bibliája

- **iránytű** az országjáráshoz
- **kézikönyv** az ország megismeréséhez
- **tükör** hazánkról, Magyarországról magyar, német, angol nyelven

4990 Ft

Spirál Útikönyvek:

Ciprus, Török tengerpart, Párizs, Andalúzia, Skócia

A sorozat kötetei a magyar turisták külföldi utazásaihoz kívánnak igényes tájékoztatást és praktikus információkat nyújtani kidolgozott útitervekkel, térképekkel, gyakorlati tanácsokkal és sok-sok fotóval. A spirálozott útikönyv praktikus társa az utazónak, és a távoli tájak iránt érdeklődők számára is kellemes olvasmány.

180–220 oldal, 3950 Ft

A kötetek megrendelhetők a kiadónál **10 százalékos** kedvezménnyel:

web-áruház: www.wellpress.hu, www.vendegvaro.hu

Well-Press Kiadó – 3527 Miskolc, Bajcsy-Zs. u. 15., telefon: 46/501-669, fax: 46/501-663,

hangposta: 46/501-672, e-mail: ertekezes@vendegvaro.hu

A Helikon Kiadó ajánlja

Rózsáligeti László Magyar olimpiai lexikon

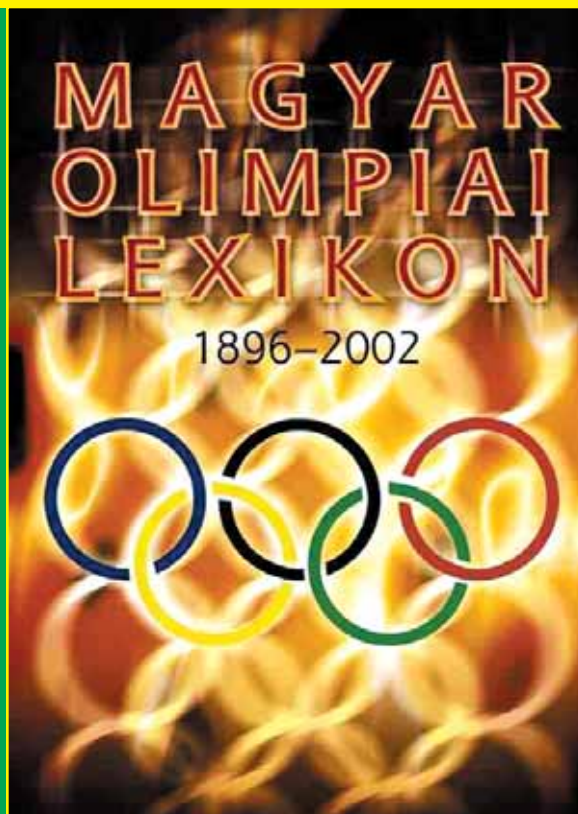

A 450 oldalas könyvben az olimpiák statisztikai összefoglalása (éremtáblázatok, versenyzők, versenyszámok, az Olimpiai Éremrend kitüntetettjei stb.), valamint a magyar sportegyesületek bemutatása is helyet kap. A szerző a Nemzeti Sportszövetség tanácsosa, akinek 2000-ben megjelent műve most a Helikon Kiadó javított és 150 oldallal kibővített kiadásában jelent meg.

Minden sport iránt érdeklődő és sporttal foglalkozó elméleti és gyakorlati intézmény nélkülözhetetlen kézikönyve lehet.

A kötet megjelenését támogatta a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium

3990 Ft

Vásárlóink könyveinket megtalálhatják a Helikon Könyvesházban és az ország könyvesboltjaiban, megrendelhetik a Helikon Kiadónál (1065 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 37. I. emelet, telefonszám: 428-9436) és a www.bookline.hu internetes könyváruházban is.

Nagykereskedők rendelhetnek a kiadóban, Varga Istvánnál, telefonszám: 428-9436, e-mail: varga@helikon.hu.

Kiskereskedők a könyveket megvásárolhatják a Helikon Könyvesházban (Bp.VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37., telefonszám: 331-2329)

Röviden az történt, hogy Tányát elcsapta a vonat, a két hátsó lába, a farka... még több is egy kicsivel... odalett. Az állatorvos azt mondta, menthetetlen, ne hagyjuk szenvedni, altassuk el. De Kajla nem engedte. Ilyennek még sose láttam; nem volt már kutya. Nem azt mondom, hogy vadállattá vált, csak azt, hogy már nem volt kutya, akinek a gazdája én vagyok. Tányához való viszonyába én nem szólhattam bele. Ebben ő volt a falkavezér, és tudtam, mindenkit széttepett volna (engem is), aki akkor megérinti Tányát. Kihívathattam volna a sintért, hogy az acélhurokkal húzza félre, csak addig, amíg Tánya megkapja az injekciót, de nem bírtam megalázní.

Nem az a képtelenség, hogy utánament. Nem az, hogy nem akart nélküle élni. Nem az, hogy másnap hajnalban, amikor kimentünk hozzájuk a sínekhez, már Kajla sem élt. Hogy szabályosan a vonat alá feküdt. Ami történt, az ő döntése volt. Az a képtelenség, hogy én elfogadtam. Hogy hagytam, belementem. Pontosabban az, hogy otthagytam, jó, otthagytuk, nem voltam egyedül, tudom, de a kutyák hozzám tartoztak, mind a kettő, én voltam a gazda, az egyetlen, aki fölül-

bírálhatta volna Kajla döntését, de elfogadtam.

Mi az, hogy nem tudhatam?! Frászt nem tudtam! Igenis tudtam, hogy ha otthagynom valami ilyesmi lesz. Nem tudtam pontosan, mit tesz majd és hogyan, de nagyjából számítottam rá. Tudtam, hogy önáltatás, hogy majd, ha Tánya kiszenved,

dig remek munkakutya lehetett volna, de én rontottam el. Nem foglalkoztam vele eleget, a döntő korban, fél éves és másfél éves kora között, mert éppen váltam, és mentettem az irhámát (meg Kajláját is), és alkudoztam a gyerekre. Megpróbáltam kifizetni Nórát, hogy a gyereket ne veszítsem el. Ez sikerült, de nem Nórán

Kertész Ákos Kajla döntése

Kajla hazajön, mintha mi sem történt volna. Folytatja, mint egy ember, mint valami özvegyember. Na nem! Ezt nem. Tudtam, hogy ennél azért különb. És nem voltam meglepődve meg elképedve, mint ti, te is meg a többiek. Nem álmélkodtam, hogy fantasztikus. Ilyen fokú összetartozás, ekkora ragaszkodás még emberek között is csodaszámba megy... pedig csak kutyák... Az én szótáramból hiányzik az a határozószócscska, hogy „csak”, legalábbis a kutyák vonatkozásában...

Kajla keverék volt, alapjában német juhász, de a füle lekonyult, akár egy airdale terrieré, ezért lett Kajla. És rohadt csavargó természete volt, pe-

múlt, nem is azon, hogy engem közben ingre-gatyára vetköztetett, hanem Pannin, mert Panni ragaszkodott hozzánk: Kajlához meg hozzám... (hogy kit szeretett jobban? – talán engem, de Kajla halálába belebetegedett). Hogy milyen mocskok voltunk, milyen hitványak, önzőek, szeretetre képtelenek egy kutyához képest!

Egyébként Tányát Panni szerette, nekem. A fiúja nagybátyja zsarú, és Tánya abszolút kiképzett rendőrkutya volt, gyönyörű ónémet juhász, akit öt éves korában nyugdíjaztak. Panni arra gondolt, hogy ha Kajla akkora csavargó, legyen nekem egy jól nevelt, hűséges kutyám, egy szuka, aki őszin-

tén szeret majd (az anyja, Nóra helyett is), de Kajla megbüntetett a hűtlenségemért és elszerette Tányát.

Mit nézel, nem vagyok boldog! Kajlának én voltam a gazda, a falkavezér, az isten, de amikor magamhoz vettem Tányát is, már nem voltam számára más, csak egy rivális kan. Nem bírt legyőzni másképp, csak úgy, hogy elcsavarta Tánya fejét. Éjjel-nappal együtt voltak, nyalták falták egymást, nemcsak akkor, amikor Tánya tüzelt. Tánya kölykeit együtt nevelték, és egyszer csak azon kaptam magam, hogy nem ők tartoznak hozzám, én tartozom hozzájuk – és nem voltam boldogtalan! Panni jól kitalálta.

Persze az egerszegi expressz nem volt belekalkulálva. És azt sem sejtettük, hogy a Kajla, ez a falánk zabagép, ez a megátalkodott csavargó, ez a nehezen kezelhető ordas mindannyiunknál nagyobb jellem.

Az ÁFA szent, az értelmezés pozitív

■ Előző számunkban hírt adtunk a nyomdai ÁFA változásairól, és a változásoknak a könyvszakmát és a nyomdapiart sújtó következményeiről. Közöltük a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének levelét, melyben a kormányfőt és politikusokat szólították meg, arra kérve őket, hogy rendezzék a szakma számára megnyugtatóan az ÁFA kérdéskörébe tartozó problémát.

A kérés meghallgatásra talált. Előző számunkban jeleztük azt is: lapzártánk idején, a könyvheti sajtótájékoztatón került nyilvánosságra az MKKE levele, így közölhet-

tük. A Könyvhét kéthetenként jelenik meg, emiatt tartottuk fontosnak megjegyezni, hogy a levél tartalma akkori állapotot tükröz. A megjegyzés indokoltnak bizonyult: a hivatal olyan gyorsan reagált, hogy szinte lapunk előző számának kinyomtatásával egy időben jelent meg a Pénzügyminisztérium közleménye, amelyben tudatta az érdekeltekkel, hogy változatlan a könyvnyomtatás ÁFÁ-ja.

Szubjektív megjegyzés: a likviditásunkat hátrányosan befolyásoló értelmezés kedvezőre fordult, méghozzá gyorsan. Mi is köszönjük.

(A szerk.)

KÖNYVKIADÁS, NYOMDAI TERMÉKEK, SZOLGÁLTATÁSOK – A KORÁBI HAZAI GYAKORLAT ÉS AZ UNIÓS ÁFA SZABÁLYOK ÖSSZHANGJA

A Pénzügyminisztérium szerint több tekintetben összhangban van a könyvkiadásban, a nyomdai termékek adóztatásában korábban kialakult gyakorlat, és a május elsejétől Magyarországon is alkalmazandó európai uniós áfa-szabályozás.

Mivel a nyomdák többnyire saját papírt használnak fel a könyvek, a folyóiratok kinyomtatásához, a kiadók pedig ezeket a kész termékeket vásárolják meg, így az adózásban nincs változás. A nyomda

ebben az esetben termékértékesítést végez és a korábbi módon számolja fel az áfát. Ezen az uniós szabályok május elseji bevezetése sem változtat.

A hazai nyomdák csak abban az esetben kell az új áfa szabályokat alkalmazni, ha a könyvek, a folyóiratok kinyomtatásához szükséges papírt nem saját maguk, hanem a kiadók biztosítják. Ebben az esetben ugyanis a nyomda bér munkát végez, szolgáltatást nyújt a kiadónak, amire már más áfa-szabályok vonatkoznak. Ez azonban alapvetően nem jellemző erre a szakmára.

2004. 06.02. PM Sajtó
Publikálva: 2004.06.03.,
a Pénzügyminisztérium honlapján
(www.penzugyminiszterium.hu)

„És talán Komlós Aladár...”

■ Amint egy könyvesbolt kirakatában megláttam, hogy valaki (mint utóbb kiderült: a Nap Kiadó, melynek immár öt éve működik remek, értékmegőrző, figyelemfelkeltő sorozata, a Magyar esszék) kiadott egy eddig kéziratban lapangó Komlós Aladár-művet, annak jóleső izgalmát vett erőm rajtam, hogy valami jóban lesz részem, elmémet próbára tevő szellemi kalandban, ami jó ürügy lesz arra is, hogy Komlós Aladárral kapcsolatos, a bőség zavarával kecsegtető, de nagy összevisszaságban leledző mondanóim közt rendet rakjak. Maga a hagyatékából előkerült (és Bárkány György által gondozott) esszé is „megér egy misét”: keletkezésének időpontját illetően például alighanem téved a sajtó alá rendező. Mert igaz ugyan, hogy „az ötvenes évek első fele” volt az az idő, amikor egy ilyen toleráns, bölcs, megengedő, mégis határozott esztétikai alapvetésnek még a publikálásával próbálkozni is kockázatos lehetett, annyira nem „kvadrált” a kultúrpolitika nézeteivel és gyakorlatával – csak hogy az „ötvenes évek”, mint tudjuk, már a negyvenes évek végén elkezdődtek. Egyébként maga a szöveg utal rá, hogy mikor is íródik: Komlós ugyanis (a szocreál elméletei kapcsán) megjegyzi, hogy Lenin irodalmi tárgyú cikkei „még nem olvashatók magyar nyelven”, márpedig azok 1949 augusztusában jelentek meg a Szikra piros sorozatában. Másfelől Lukács Nagy orosz realista című kötetével érvel, melynek második, javított-bővített kiadása még megjelent 1949 tavaszán, de a benne foglaltakat akár csak egy recenzió erejéig is tudomásul venni már sehol nem lehetett, mert közben Rudas László denuncians cikkével megindult az irodalmi Rajk-per: a Lukács-vita. Komlós tehát 1949 tavasza és nyara között dolgozott az esszén, s mire elkészült vele, a légkör olyan félelmetes lett, hogy ő, akit már oly sok retorzió, hamis vád, megbélyegzés és kirekesztés ért, talán meg is gondolta magát, s ezért sem végezte el a végső simításokat munkáján: így maradt benne a szövegben két helyen is ugyanaz az Arany László-idézet, mely szerint „rossz politikának is lehet jó írója, a jót meg sokan szolgálják kellő tehetség nélkül”. (Mellesleg: nem hinném, hogy a Szabó Dezsőre nagy hatást gyakorló francia esztéta nevét Komlós írta volna Guyeau helyett Guyonnak). Mindez persze mind-

egy is: már pusztán ez az idézet a tendenciózusság gyanújába keverte volna a kéziratát: hiszen Arany László sorai úgy hatnak, mintha a jót „kellő tehetség nélkül szolgáló” szocreál-irodalom alkotóira vonatkoznának. De ha netán felkészült cenzorral találkozik Komlós, az is lelepleződött volna, hogy milyen elképesztően konzekvens, hiszen képes a kritika típusait, lényegét illetően hűnek maradni ahhoz (s ez a két szöveg egybevetésével is igazolható!), amit 1931-ben írt A kritikus problémája című esszéjében. Az „ötvenes évek” ideológiai pápai már 1949-ben sem tolerálták ezt a fajta koherenciát. Azt meg csak félénken teszem hozzá fentiekhez, hogy Komlós – ha ma élne és „élő” irodalmi jelenségekről szóló kritikákra mondaná, amit mond – megint fejére vonná a hivatalos irodalmi kánon rosszallását, persze, adminisztratív következmények nélkül. Ő ugyanis nemcsak „a szabályokat alkalmazó kritika” egyedül üdvözítő voltát vonta kétségbe, de olyan mércét is alkalmazott, mely szerint szükséges, hogy a művészet közlés is legyen, ne csak önkifejezés, „ne égesse fel a hidat önmaga és az olvasó között”. Töprengeni mert azon, vajon igaz-e, hogy „minden egyéniség, mihelyt ki tudja fejezni magát, már e pusztá kifejeződéssel érdekessé válik”. Természetesen azt a nézetét se tehetné volna közvé, hogy szégyen, ha „a kritikai ellenvetés a politikai vádirat formáját ölti”.

Mint ahogy öntötte is Komlós pályafutását tekintve meglepő gyakorisággal. Életútja ugyan vázlatos formában se férne el egy cikk keretei közt, de azt mindenképp illik megemlíteni, hogy végigharcolta az első világháborút, hadifogságból tért haza betegesen, eleven cáfolataként annak a hazugságnak, hogy „a zsidók” mind a hátrországban dekkoltak. Ezután történt, hogy egy cikke miatt a szlovák hatóságok mint destruktív elemet, kirúgatták a kassai gimnáziumból. Később is hasonló dolgok történtek vele: 1937-ben egy prágai lapnak adott interjúban elismerően szólt a cseh demokráciáról, amiért viszont Hóman Bálint rúgatta ki a budapesti zsidó gimnáziumból. Komlós 1944-ben megjárta Bergen-Belsent, haza térve – mindenki örömeire – egyetemi magántanár lett, 1950-ben azonban innen is eltávolították, amikor (ahogy Lengyel Balázs mondta a Komlós Aladár-díj 1995-ös alapításakor): „minden felszola-

lásából hajtóvadászat jellegű bírálat lett az írószövetségben”. Arra meg már e sorok írója emlékszik, hogy amikor a hatvanas évek elején Komlós Aladár kérdéseket mert föltenni Radnóti költészetének eltűzött munkásmozgalmi jellegét illetően, a hatalomvédte Tolnai Gábor micsonda otromba inszINUÁCIÓVAL rontott neki az ÉS-ben. Végső soron persze mindez nem számít: Komlós Aladár nevét nemcsak keletkezése után több mint félévszázaddal is alapműnek számító, A magyar költészet Petőfitől Adyig című monográfiája őrzi, nem csak a Nyugat legjobb hagyományait képviselő kritikái, tanulmányai, de például a címmé kiemelt József Attila-négysoros is, mely arról szól, hogy kik szerették a költőt, s aminek napvilágra kerülése maga is Komlós habitusát mélységesen jellemző történet. 1947-ben jelentette meg úttörő érdemű cikkét József Attila kritikai fogadtatásáról, s ebben (ahelyett, hogy saját apoteózisát foglalta volna – egyébként joggal – írásba), magyar kritikustól szokatlan módon önkritikus lábjegyzetben fejtette ki, miért írta az ő neve mellé József Attila azt, hogy „talán”. Az is mesébe illően szép történet, hogy ő, aki 1934-ben bírósági perbe torkolló esszét írt Bródy Sándorról, mondván, csak azért, mert zsidó, még nem olyan nagy író, mint amilyennek mondják, alig egy évtizeddel később (merőben más helyzetben) antológiát állított össze zsidó költők verseiből s ehhez verseket kért Radnótitól, akiből ezt a választ provokálta ki: „Magyar költő vagyok s nem érdekel, hogy mi a véleménye erről a mindenkori miniszterelnöknek. Ezek kitagadhatnak, befogadhatnak, az én nemzetem nem kiabál le a könyvespolcra, hogy mars büdös zsidó, hazám tájai kinyílnak előttem, a bokor nem tép rajtam nagyobb, mint más, a fa nem ágaskodik lábujjhegyre, hogy ne érjem el gyümölcsét”. Amiből számomra az a következtetés adódik, hogy a magyar irodalom még Komlós tévedéseinek is csak jót köszönhet.

*Komlós Aladár: Kritika és kritikusok
Nap Kiadó, 138 oldal*

Nádra Valéria megkérdezte

Gervai András

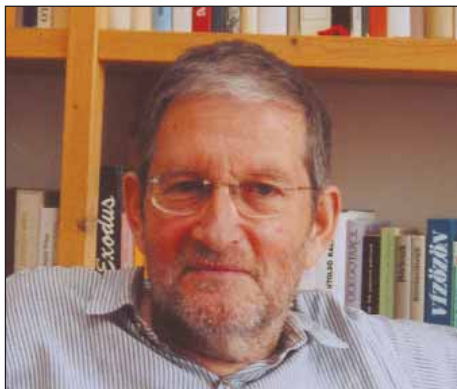
■ – *Életének állomásaiból, könyveinek felsorolásából egyaránt az derül ki, hogy az Ön számára minden másnál fontosabb és izgalmasabb téma a film. De vajon hogyan, melyik életkorban, milyen élmények hatására alakult ez így? A moziban dőlt el, vagy már moziba is azért járt, mert eljövendő pályáját mindenképpen a filmművészet közelében képzelte el?*

– 16-17 éves koromig nem gondoltam arra, hogy hivatásszerűen foglalkozzam a filmmel; egyszerűen csak szerettem moziba járni. Érettségi után nem vettek fel a Színművészeti Főiskolára (filmrendezőnek), a bölcsészkarra viszont igen, s így végül is kritikus lettem; az első filmkritikáim még negyedéves koromban jelentek meg a Kritikában.

– *Filmkritikusként indult, de úgy tűnik, mindenképpen ki akart törni hivatása szűk karámból: például úgy, hogy a forgatókönyvírókat képző iskolába járt. Végül is volt rá lehetősége, hogy aktív közreműködőként (akár mint író, akár mint dramaturg vagy konzultáns) részt vegyen valamelyik film elkészítésében?*

– Nem volt. Egyetlen „tettem”, hogy javaslatomra az Objektív Stúdió felajánlotta Szikora Jánosnak a filmkészítés lehetőségét. Színészdekameron című forgatókönyve – amelyhez sok anyagot gyűjtöttünk – anyagi okok miatt végül nem valósult meg. A filmgyárral azonban több mint egy évtizeden át szoros maradt a kapcsolat. Egyik tanáromnak, Szász Péternek köszönhetően a Hunnia Stúdió – majd később az Objektív Stúdió is – felkért, szerkesszem az új filmjeikhez készülő úgynevezett stúdiófüzeteket. Ezek gyakran vaskos kiadványok voltak, amelyekbe sok rangos szerző is írt. Egyikük, Für Lajos rajta lehetett valamilyen fekete-listán, mert tanulmánya miatt bezúzták Kósa Ferenc A mérkőzés című filmjének füzetét.

– *Gazdagon dokumentált széles spektrumú interjúköteteivel, a „kitérés” másik útjaként, krónikása lett a magyar film utóbbi évtizedeinek. Új könyve, A tanúk, a téma ismerői számára is meglepetés: Jancsótól Makk Károlyig, Bacsótól Ember Juditig, Gazdag Gyulától Almási Tamásig filmrendezők mesélnek pályafutásukról, és mindaz, amit elmondanak, fontos*

adalék a Kádár-korszak művészetpolitikájának megítéléséhez. Legtöbbjük rutinos interjú-alany, aki – másokat – már sokszor „fizetett ki” tetszetős sztorikkal, jól csengő közhelyekkel. Hogy érte el, hogy Önnek lényeges, konkrét és hiteles dolgokat mondjanak?

– Talán, mindenekelőtt azzal, hogy komolyan érdekelnek a partnereim, s ezt ők is érzik. Az a tapasztalatom, az emberek szeretnek magukról beszélni, csak a kulcsot kell megtalálni hozzájuk. A legfontosabb az empátia és persze az alapos felkészülés. Egyébként ha az interjú megírásakor, úgy érzem egy-egy részletnél, hogy ott még mélyebbre lehet ásni, akkor újabb találkozót kérek interjúalanyomtól. Jancsóval, Kovács András-sal, Almásival vagy Kertész Ákossal legalább

tízszer beszélgettem, de a többiekkel is legalább három-négyszer.

– *Volt egy – az előbbieik fényében – kitérőnek tetsző munkája, az „Emigráns vagyok a földön”, melyben olyan embereket (kivételesen nem elsősorban filmeseket) faggatott életükről, akik elhagyni kényszerültek Magyarországot. Bár ennek a kötetnek is gazdag volt a merítése, nyilván lehetne folytatni a sort más „emigránsokkal”, akiknek éppily különös, megrázó és tanulságos sors jutott. Lesz folytatás?*

– Elhatároztam, végigkísérem hőseim életét, időközönként újra és újra kifaggatom őket – néhányukkal ezt meg is tettem –, s elkezdtem becserkészni újabb emigránsokat is. De végül is úgy döntöttem – anélkül, hogy elvesztettem volna a téma iránti érdeklődésemet –, inkább új feladatokba vágok bele. Az „Emigráns vagyok a földön”-t mindamellett nem tartom kitérőnek, korábban már megjelent egy másik, szintén nem filmesekkel készült interjúkötetem is, a „Ki méltó látni a csodát”.

– *Könyveibez rendszerint kitaróan – néha évekig – gyűjt anyagot. Mihez gyűjt jelenleg? Mit olvashatunk legközelebb?*

– Egy ideje – különösen az utóbbi néhány évben – filmek helyett szívesebben írok könyvekről. Elkezdtem kötetbe válogatni másfél évtized óta publikált recenzióim, esszéim legjavát. Magam is meglepődtem, de többnyire három téma, problémakör érdekelt: a második világháború időszakával, s a

GERVAI ANDRÁS újságíró, kritikus Budapesten született 1948-ban. Az ELTE bölcsészkarán szerzett diplomát 1974-ben. Az MTV Közművelődési Szerkesztőségének munkatársa, majd 1975-től 83-ig a Magyar Színházi Intézetben dolgozik, a Dramaturgiai Híradó és az általa alapított Világszínház című periodikákat szerkeszti. 1977 és 78 között a Mafilm forgatókönyvíró iskolájába jár. 1983-tól 90-ig a Film, Színház, Muzsika rovatvezetője. 1990 és 92 között a Magyar Nemzet filmkritikusa, 1992-től 95-ig a Magyar Hírlap munkatársa, 1996 óta szabadfoglalkozású értelmiségi. 1989 és 93 között a londoni Jewish Chronicle budapesti tudósítója. Fontosabb munkái: Ifjúság és a színház (társszerző, 1976), A mai magyar dráma egy évad tükrében (1978), „Ki méltó látni a csodát.” (1993), Mozi az alagútban. Film a kilencvenes években (1995), „Emigráns vagyok a földön”. 33 beszélgetés (1998), Sinkovits (társszerző, 2001), Besenyei (társszerző, 2001), Kállai (társszerző, 2003). A tanúk című könyve a 2004-es könyvhétre jelent meg.

holokauszttal foglalkozó művek, a szocializmus illetve a kapitalizmus kritikája és a tömegkultúra problémái. A politika – s most nem a piszlicsáré ügyekre gondolok – nagyon izgat, fontosnak tartom, hogy kiálljak általam fontosnak tartott ügyekben. Ezért is szeretnék gyakrabban jelentkezni publicisztikával. S van egy nagy tervem – konkrétumról babonából nem beszélnék –, össze akarok állítani egy könyvet a huszadik század egyik legkiemelkedőbb külföldi politikusáról: önéletrajzából, beszédeiből, írásából, a róla írt tanulmányokból válogatnák, s magam is írnék idoloimról. Pályája a bizonyosság rá, politika és erkölcs összeegyeztethető, hűek maradhatunk elveinkhez.

Kép, regény

Tarjána Tamás félcédulái

■ A *Középkori magyar templomos könyv* (*Panoráma*) egy múltját őrző (s kiváló műemléki állapotú) ország reményét kelti az olvasóban. Tóth József jobbára fényben fürdő felvételei, Sperlágh Sándor helyesnév-magyarazatai és takarékos leírásai olyan szakrális építményeket mutatnak be, amelyekre valóban gondot visel – illetékes szakemberei s a hívek révén – a köz. Az egy templomra jutó általában két színes fénykép a részletekre és a belső terekre csak kivételes alkalmakkal koncentrálhat. Inkább a tájba ékelődő (építészeti) jel, a magát „örök” idővé stabilizáló, s a história rétegeiből rakott istenháza jelenik meg, a nem vallásos emberben is mély esztétikai gyönyörűséget keltve, az elmúlt századokat a mával összecsuztatva. Remek ötlet a fényképes-térképes tartalomjegyzék: a középkori magyar templomok „bélyegsora”.

„Volt egyszer egy századforduló” – áll a *Pozsony... Anno...* című, régi képes levelezőlapokat felsorakoztató album bevezetőjének élén. A könyvbarát szemével nézve sok ugyanazon századforduló volt, van (az 1901-es „fordulásra” gondoljunk), mi-

vel e hajdani évtizedek és hangulatok nosztalgikus megidézését már számos rokon kiadvány vállalta. A *Méry Ratio* szerzője, Keszeli Ferenc azzal újított, hogy az önmagukban is regényes (sokszor kézírásos szövegeket, érdekes üzeneteket, „titkokat” tartalmazó) képeslapok mellé kor- és tárgyleírás helyett egy laza regényt ontott: a kétdimenzióssá préselt világot a tárcanovellákra és fragmentumokra alapozott epika három dimenziójában keltette új életre K. Székházi Lénárd, a vágatornóci vízimolnár hétgyerekes özvegyének második legidősebb fia, az ácsinas úggy vág neki az ismeretlennek (Pozsonynak), hogy minden iménti szóval egy csapatnyi történet kíséri őt. Keszeli a történeteket csak megpendíti, nem terjeszkedik az illusztrációk rovására, de amit a régies nevek zenéjéből, az ántivilág groteszk pillanataiból, a pressburgi múltból a szavak erejével és játékos fantáziával ki lehet hozni, azt – az ezernyi lehetséges rekonstrukció egyikének – mesteri írókézzel kihozza. Remélem, ez a kötet is sokakhoz

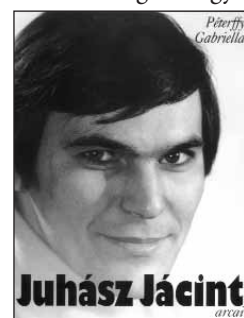
eljut (köztük a régi Pozsony legköltőibb költőjétőjének, Ébert Tibornak az asztalára is).

A szép magyar könyvek versenyében *Prohászka László Szoborhistóriák* című munkája sem indul esélytelenül. A *Városháza* kiadványa fővárosi szobrokkal és szoborsorokkal szembesíti, ezernyi érdekes tudnivaló mellett kritikai észrevételeket és javaslatokat is megfogalmazva. Prohászka például a Duna-korzó Shakespeare-szobrát szívesebben látná a Nemzeti Színház környékén alakuló szoboregyüttesben. A szerző sosem csak a szobrot nézi, hanem urbanisztikai környezetét és történelmi mögöttesét is (s, láttuk, egyszer-egyszer a lehetséges jövőjét is). Képzőművészeti alkotások szakszerű és világos megjelenítésével, visszafogott – és ihletett – kalauzálással szeretteti meg velünk, a szobraival nem mindig szerencsésen bánó, művészeti kérdésekben nem mindig a legszerencsésében döntő, viszont – kétségtelen – a maga „szobor-arcára” kényes metropoliszt. A legjobb (szobor)portré-fejezetek (Rudolf trónörökös; Kossuth Lajos; Andrássy Gyula és József Attila (!); Déryné; Guszev és Rulikowski stb.) társaságában különösen érdekesek a több műre kiterjedő ismertetések. (A Millenniumi emlékmű; Az Operaház szobrai; A Szoborpark stb.). Ha néha egy kicsit bonyolult követni Prohászka sétaútját, a Művészek mutatója, a Tárgymutató és a (Budapesten kívülre vonatkozó) Helymutató segít. Elkelt volna egy fővárosi közterületi mutató is, hogy utca, tér stb. alapján is kereshetőek legyenek a szoborművek.

Páratlanul gazdag és informatív képanyag, nem kevés dokumentum – és az objektivitást a szubjektivitással együtt vállaló közelítésmód avatja lebilincselő olvasmánnyá ifj. Papp László *Édesapám, Papp Laci* című, *Harc ringen belül és kívül* alcímű életrajzi könyvét (*Tinta Könyvkiadó*). A nemzet egyik sikeres – és példaképpé magasztosult – fiáról nem könnyű megfelelő hangot találni írni; s nyilván különösen nem könnyű e feladat a háromszoros olimpiai bajnok ökölvívó gyermeke számára. A „képzelt interjú” rugalmas forma az életregényhez, de az indokolatlanul erős betűtípussal jelölt bekezdések (s a Papp Laci tényleges nagyságára, sportolói zsenialitására vonatkozó ismételtetések) szétördelnek, néha meg is kavarják a szöveget. Az indulat el-elzabaduló hangjait meg lehetett volna fékezni. A kulcskérdés itt is (mint nemrég Kő András Papp-köny-

vében): miért nem teljesedhetett ki Papp profi bokszolói karrierje? Az ifj. Papp László körvonalazta válasz mellett erős érvek szólnak, de a kérdés még nem kerülhet le a politika- és sporttörténet napirendjéről.

Juhász Jácint arcai címmel a korán elhunyt színművészeknek állít album-emléket Péterffy Gabriella és a *Bíbor Kiadó*. A sok fejezetkezdő idézettől (is) líraian átfűtött, de értékeléseiben mértéktartó a szöveg, mely a különféle helyekről, közlőktől származó részek tipográfiai elválasztását, egyben „összeolvashatóságát” ügyesen megoldotta. A

szervő a kiegyensúlyozott kor- és pályarajz nem minden állomását kívánja hosszabban szemlélni és szemléltetni, s meglepően keveset bíz a színi- és filmkritika emlékezetére: citátumait a minimumra redukálja. Ehelyett szép szerepelemzéseket nyújt, bőséges filmográfiát és teatrografiát mellékel, hitelesen kapcsolja össze a „kis tényeket” a megformált alakokkal és Juhász Jácint egyéniségének adottságaival. Járt utakon haladva hozta létre sajátos arcú könyvét Péterffy Gabriella.

Újra jelent meg – átdolgozott kiadásban *Kőbányai János Heller Ágnessel* készített interjúregénye, a *Bicikliző majom* (*Múlt és Jövő Könyvek*), Képregény feliratú (de 1996 utáni, friss fényképet nem publikáló) fotótárral. A vállalkozás mind a szóra bírt filozófus személye, mind a szabályszerűtlen kérdezőmód okán eseményszámba ment és megy a hazai interjú-irodalomban. Ezúttal nem célunk a textus mérlegelése, a műkritikai megítélése. Inkább a korrekció képességére, erkölcsére hívjuk fel a figyelmet. Nem csupán Heller 75. születésnapja, hanem az alapkiadást ért bírálatok (azaz egyes tévesztésekre, pontatlanságokra vonatkozó kifogások) is azt diktálták, hogy a *Bicikliző majom* – Heller kvázi-interjú bevezetésével – elnyerje ezt az újabb alakját. Nem őszinteségének foka tompult, nem az éles megnyilatkozásokat szívta vissza a kötet, az elemi közlések sem váltak lekerékítetttebbekké. Ez az életregény – amely miatt, úgymond, Heller Ágnes nem talál kiadót a maga írta, újabb önéletrajzára! – a revidálásra való készséget, tehát a folyamatos töprengést reprezentálja megszólított és megszólító oldaláról is.

Libri

Libri sikerlista

2004. május 28. – június 11.

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások számítógépes összesítése alapján

SZÉPIRODALOM1. Vavyan Fable:
Tíz kicsi kommandós
Fabyen Kiadó2. Leslie L. Lawrence:
A fekete anya kígyója
I-II.
Gesta Könyvkiadó3. Coelho, Paulo:
Tizenegy perc
Athenaeum 2000
Könyvkiadó4. Márai Sándor:
Az igazi – Judit...
és az utóhang
Helikon Kiadó5. Körmendy
Zsuzsanna (Szerk):
Körkép 2004
Magvető Könyvkiadó6. Rusdie, Salman:
Sátáni versek
Konzorcium Kiadó7. Márai Sándor:
Fűves könyv
Helikon Kiadó8. Karinthy Márton:
Ördögörök 1–2.
Ulpius-Ház
Könyvkiadó9. García Márquez,
Gabriel:
Azért élek, hogy
elmeséljem az életemet
Magvető könyvkiadó10. Bächer Iván:
Nagypapa hült belye
Göncöl Kiadó**ISMERETTERJESZTŐ**1. Pahlavi, Farah:
A sah felesége
Ulpius-Ház
Könyvkiadó2. Atkins, Robert C. Dr.:
Dr. Atkins új
szénhidrát-táblázata
HL Studio Kft.3. Kriston Andrea
– Ruzsonyi Péter:
Kriston intim torna
Sanoma Kiadó4. Popper Péter:
Az írás
Saxum Kiadó5. Polcz Alaine:
Kit szerettem?
Mit szerettem?
Jelenkor Kiadó6. Stahl Judit:
Gyorsan, valami
finomat!
Park Könyvkiadó7. Sting:
Széttört zene
Európa Könyvkiadó8. Magyar Nagylexikon
18. kötet
Magyar Nagylexikon
Kiadó9. Atkins, Robert C. Dr.:
Dr. Atkins
forradalmian új receptjei
HL Studio Kft.10. Enki Sándor:
Feladom!
Glória Kiadó**GYERMEK, IFJÚSÁGI**1. Brezina, Thomas:
Hé, Apu, kevés
a zsebpénz!
Egmont-Hungary
Kiadó2. Cabot, Meg:
A neveletlen hercegnő
naplója 4 és 1/2
Ciceró Könyvstúdió3. Móricz Zsigmond:
Iciri-piciri
Pro Junior Kiadó4. Wilson, Jaqueline:
Mi baj, lányok?
Animus Kiadó5. Csukás István
– Sajdik Ferenc:
Pom Pom meséi
Gesta Könyvkiadó6. Cabot, Meg:
A neveletlen hercegnő
naplója 5.
Ciceró Könyvstúdió7. Szutyjev,
Vlagyimir:
Vidám mesék
Móra Ferenc
Könyvkiadó8. Móricz Zsigmond:
A török és a tehenek
– Kis Bence
Pro Junior Kiadó9. Rowling, J. K.:
Harry Potter
és a Főnix Rendje
Animus Kiadó10. Kányádi Sándor:
Zümmögő
Holnap Kiadó**A FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZ SIKERLISTÁJA**

2004. JÚNIUS 1-14.

Szépirodalom:

1. Körkép Magvető Kiadó
2. Coelho, Paulo: Az alkimista Athenaeum 2000 Kiadó
3. Coelho, Paulo: Tizenegy perc Athenaeum 2000 Kiadó
4. Szép versek Magvető Kiadó
5. Vonnegut, Kurt:
Halálnál is rosszabb Maecenas Könyvek Kiadó
6. Márai Sándor: Japán kert I. Madách-Posonium Kiadó
7. Márai Sándor: Lucrétia fia Helikon Kiadó
8. Tar Sándor: Az alku Noran Kiadó
9. Márai Sándor: Japán kert II. Madách-Posonium Kiadó
10. Esterházy Péter: A halacska csodálatos élete Magvető Kiadó

Ismeretterjesztő:

1. Popper Péter: Az írás Saxum Kiadó
2. Dr. Csernus Imre: Bevallalja? HTSART Kiadó
3. Polcz Alaine: Kit szerettem? Mit szerettem? Jelenkor Kiadó
4. Szolzsenyicin, A. I.:
Együtt I. – oroszok és zsidók a cári birodalomban Allprint Kiadó
5. Sting: Széttört zene Európa Könyvkiadó
6. A járművezetői vizsga tesztkérdéseinek
gyűjteménye Transport Média Kiadó
7. Lukacs, John: A történelmi tudat
avagy a múlt emlékezete Európa Könyvkiadó
8. Popper Péter: A meghívott szenvedély Saxum Kiadó
9. Huszár Tibor: Beszélgetések Nyers Rezsővel Kossuth Kiadó
10. Bánó Attila: Régi magyar családok Athenaeum 2000 Kiadó

Ifjúsági és gyermek:

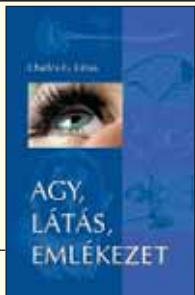
1. Varró Daniél: Túl a Maszat-hegyen Magvető Kiadó
2. Rowling, J. K.: Harry Potter és a Főnix Rendje Animus Kiadó
3. Cabot, Meg: A neveletlen hercegnő naplója 5. Ciceró Kiadó
4. Kányádi Sándor: Zümmögő Holnap Kiadó
5. Békés Pál: A kétbalkezes varázsló Móra Ferenc Könyvkiadó
6. Móra Ferenc: Rab ember fiai – Dióbiel Királyfi Holnap Kiadó
7. Brezina, Thomas:
Hé, apu, kevés a zsebpénz! Egmont-Hungary Kiadó
8. G. Szabó Judit:
Barbara, ez több a soknál! Móra Ferenc Könyvkiadó
9. Csukás István – Sajdik Ferenc: Pom Pom meséi Gesta Kiadó
10. Janikovszky Éva:
Akár hiszed, akár nem Móra Ferenc Könyvkiadó

Gross könyve öt esszét tartalmaz, melyeknek megvan a maguk története, a szerző soha nem lankadó érdeklődése, problémaérzékenysége hívta életre e szövegeket. Hol a teljesség igénye, hol egy Leonardo-kiállítás, hol egy ajándékba kapott Darwin-könyv motiválta a tudóst, hogy új nézőpontból közelítsen meg idegtudományi kérdéseket.

Gross, Charles G.: **Agy, látás, emlékezet**
Mesék az idegtudomány köréből

2300 Ft a kiadóban 15% kedvezménnyel

Typotex Kiadó 1024 Budapest, Retek u. 33–35.
Telefon/fax: 316-3759, www.typotex.hu

**DOROTHY DRUMMOND
KIÉ A SZENTFÖLD?**

Fordította: Erdélyi András
Alak: 130x210 mm, 320 oldal, ára: 2500 Ft

A szerző sok évtizedes tapasztalatait kutatómunkával ötvözve keres választ korunk nagy nemzetközi konfliktusára: a közel-keleti válságra. A judaizmus, a kereszténység és az iszlám földjén, minden, ami jelen, egyben múlt is. Történelmi tablót olvashatunk „Abrahámtól Arafatig”.

NAGY SIKER VOLT SOROZAT

Jorge Amado

**JORGE AMADO
AZ ÉJSZAKA PÁSZTORAI**

Fordította: Benyhe János
Alak: 130x210 mm, 392 oldal, ára: 2300 Ft

A néhány éve elhunyt brazil szerző Salvador de Bahia külvárosában játszódó története sok humorral, finom erotikával, mulatságos és néha keserű kalandokkal.

General Press Kiadó 1138 Bp., Népfürdő u. 15/D
Telefon: 359-1241 Fax: 359-2026
honlap: www.generalpress.hu

KÖNYVHÉT

Hirdetésfelvétel:
209-1875

Babits Kiadó Fejős Károlyval

beszélget Nádor Tamás

A költő szülővárosában, emlékbázának színbelyén más nevet nem is választhatott magának a kiadó, amely a hely szellemét éppoly fontosnak tartja, mint az egyetemes szemléletet. Vagyis – megint csak babitsian – a lehető legbűvösebb tárgyyszerűséghez, pontosság-hoz társítva visszafogott szövegen is átforrósodó emóciót. Magyarán: fölnyitva, újra jelenbe hozva, megelevenítve rég betemetett, elfeledett forrásokat, reprintjét adva annak, amit csak tovább érlelt az idő. Egyszersmind közelmúltból, jelenből ráérezve arra, amit esetleg máris elhanyagoltunk, holott már most patinásodik. S a természetes kiegészítés: társul mindebbiz a tágasabb közegben is maradó, számos helytörténeti, helyi érték.

■ – *Névválasztásuk oka Babits Mihály szülőföldjén nyilvánvaló. Mióta s miként tevékenykednek, feltehetőleg nem kis részt az író szellemiségének nyomában? S mi az ön része ebben?*

– Babits Mihály szellemisége elsősorban irodalmi kiadványainkban tükröződik, de a költő legendás igényessége természetesen egyébként is követendő mintánk. Kiadónk 1989-ben alakult, elsősorban a Révai Nagy Lexikona és egyéb, a múlt századforduló idején megjelent művek reprint kiadására. Alapító igazgatónk, dr. Károly István (aki 1997-ben, fiatalon elhunyt) sikerült kiépítenie állandó vevőkörünket. Köteteinkről így személyre szóló levélben tájékoztathatjuk törzsolvásóinkat. Ami engem illet: 1993-ban kerültem ide, 1996 óta vagyok irányítója a kiadónak. Szemléletet, szakmai „szigorúságomat” talán az általunk gondozott kiadványok tanúsítják. Fő „szenvedélyem” az új Révai...

– *Indításakor „istenkísértő” próbálkozásnak tetszett a Révai lexikon köteteinek „újrayomása”. Sikerkönyv lett. Ennél is merészebb vállalkozásuk volt ennek folytatása. Milyen megfontolással ragaszkodtak a régi lexikonkészítési szemlélethez?*

– Az említett, huszonegy kötetes nagylexikon reprint kiadásának gondolata nem kis részt abból a megfontolásból adódott, hogy egyrészt akkoriban még nem volt ilyen átfogó új kiadvány. Másrészt az is indokolta, hogy ez a gigantikus munka még a klasszikus lexikonkészítési elvek szerint készült. Adatokat, tényeket közölt, s nem volt „átpolitizálva”. A széria sikere ösztönözött bennünket arra, hogy – megegyező

módszerrel, „külalakkal”, tehát aranyozott gerincű vászonkötésben – Révai Mór hajdani óhaját („Most már elvonulhatok, utódaimra hagyván a munkát és a vele járó kötelességeket, hogy tovább tartsák fenn és gondozzák, védjék, ápolják, hogy majd felújulva teljes fényében kibontakozhassék annak idején, mint az egész osztatlan és halhatatlan magyarság legmonumentálisabb alkotása.”) is teljesítve, folytatódjék, amit elődeink elkezdtek. Hosszas gyűjtőmunka után 1997-ben jelent meg – Kollega Tarsoly István főszerkesztésével – a Révai Új Lexikona tizenhármas kötetesre tervezett sorozatának első darabja. (Most a tizenharmadiknál tartunk, s a megújuló vásárlói igényeket folyamatos utánnyomással igyekszünk kielégíteni.) A mű korunk Magyarországnak, magyarságának meghatározó eseményeit, intézményeit, személyiségeit írja le a maga műfajában. Külön érték: szócikkek sokasága mutatja be összes településünket. E lexikonfolyam kiegészítésének szántuk az elmúlt század történelmét, hadtörténetét, jogfejlődését bemutató, a legújabb kutatásokat felölelő-értvényesítő, Magyarország a XX. században című, ötkötetes enciklopédiát.

– *Értéktörző tevékenységük – mellőzött, megtagadott, elfelejtett, vagy egyéb okok miatt korábban hozzáférhetetlen művek hasonmás kiadása révén – sajátos arculatot ad a kiadónak. Kit, miért választottak?*

– Hosszú ilyen reprintjeink sora. Ezért csak néhány jellemző példát említek. Marczali Henrik szerkesztette (és részben írta is) a tizenkét kötetes Nagy képes vi-

lág-történetet. Őt annak idején polgári, pozitívista tudósoknak neveztek, szemléletét és munkásságát vitatták. A hatalmas mű reprintjének közreadása minden értelemben hézagpótló vállalkozás. Kiadtuk más – főként az 1900-as évek elején megjelent – kötetek „hasonmását” is, amelyek korábban kifejezetten hozzáférhetetlenek voltak. Ilyen volt például az Igazságot Magyarországnak című kötet. És e formában is bibliofil örömet szerezhetett néhány „felelevenített” más érték. Mondjuk Radó Polikárp–Varga Ottó A Biblia története a magyar nép számára (fametszetekkel), Orbán Balázs A Székelyföld leírása, Tarczai György Az Árpádház szentjei című műve, Jászai Mari Emlékiratainak mása, vagy éppen Az iparművészet könyvének három kötete (Ráth György szerkesztésében). S most készül dr. Mező Ferenc Az Olympiai Játékok története című klasszikus könyvének reprintje. Rendes bibliomán ember másolatban is fölleli az eredetit.

– *Klasszikus, közelmúltbeli és kortárs szépirodalmi műveken is olvasható a Babits Kiadó neve. Milyen megfontolással választják épp azokat, akiket publikálnak? Mennyiben érvényesül e körben a genius loci?*

– Húsz kötetből áll Magyar Klasszikusok sorozatunk. Kiadjuk Mikszáth Kálmán összes regényét, novelláját (idén jön ennek záró, hatvanhetedik kötete). Gondolom, nyilvánvaló: e szerzők természetesen Szekszárdon és vonzáskörében is otthonosak. Korjellemző magyar próza (1945–1990) című, 1998-ban indult szépirodalmi sorozatunkkal kiadónk mintegy missziót teljesít az említett időszak szépprózáját huszonöt kötetben bemutatva, elfogultságokat mellőzve. (Néhány szerző neve: Bertha Bulcsú, Fehér Klára, Gálgóczy Erzsébet, Jókai Anna, Lengyel Péter, Németh László, Raffai Sarolta, Sánta Ferenc, Sütő András, Tamás Menyhért, Végh Antal.) Természetesen a szó szoros értelmében is igyekszünk képviselni „a hely szellemét”. Különös figyelmet fordítunk a régióban élt, itt élő, valamiképp hozzánk kötődő alkotókra. Egyik legújabb kiadványunk is ezt a szándékot tükrözi: Móser Zoltán fotóművész Mészöly Miklós arcai, tárgyai, tájai című kötete illeszkedik városunk tiszteletadásához, hiszen az írónak Szekszárdon emlékháza készül. S egy másik különlegesség: rövidesen megjelentetjük Tolna megye monográfiáját, a helytörténeti-levéltárosi hangyaszorgalom eredményét.

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhazsnú Társaság információs rendszere alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhetők a társaság home lapján (www.kello.hu).

1000 Napóleon arany. A gondolkodó elme és az érző szív antológiája: [aforizmák, anekdoták, életképek]. Szelezcky Art Management Kft. Kötött: 3490 Ft
100%-os PC-védelem. Computer Panoráma. (Tények, titkok, tippek) Füzött: 1490 Ft
3D kettérvezés [Elektronikus dok.]. Interaktív multimédia. Multimédia Holding: Woodstone Interactive Ltd. Műanyag tokban: 7254 Ft
3D lakástervezés [Elektronikus dok.]: professzionális. Interaktív multimédia. Multimédia Holding. Műanyag tokban: 7254 Ft
3D lakberendezés [Elektronikus dok.]: professzionális. Interaktív multimédia. Multimédia Holding. Műanyag tokban: 7254 Ft

A

A 20. század enciklopédiája. [Elektronikus dok.] 2. köt. Találmányok és feltalálók, a technika forradalma. Interaktív multimédia. (Multimédiás ismeretterjesztő enciklopédia sorozat) Műanyag tokban: 5580 Ft
A csodafurulya. Lett és litván népmesék. Neptun. Füzött: 1100 Ft
A farkas és a hét kecskegida és más mesék. TKK. Füzött: 315 Ft
„A fenséges kert legerősebb fája.” Gyöngy-ének. Válogatás manicheus szövegekből. (1. köt.) Mani. Kötött: 5900 Ft
A holló és a róka és más mesék. TKK. Füzött: 315 Ft
A II. világháború története [Elektronikus dok.]. Interaktív multimédia. CD Multimédia-Europress Hungary. Műanyag tokban: 2990 Ft
A kis gömbóc és más mesék. TKK. Füzött: 315 Ft
A Kőszegi-hegység. Kalauz turistáknak és természetbarátoknak. B.K.L. K. Füzött: 1260 Ft
A kreativitás mintázatai. Magyar tudósok, magyar intézmények a modernitás kihívásában. Áron. (Recepció és kreativitás: nyitott magyar kultúra) Kötött: 2660 Ft
Albert László – Locsmándi Csaba – Vasas Gizella: Ismerjük fel a gombákat! Gabo. Füzött: 1450 Ft
Albert László – Locsmándi Csaba – Vasas Gizella: Ismerjük fel a gombákat! 2., Gabo. Füzött: 1450 Ft
Alderman, Ellen – Kennedy, Caroline: Magánéletünk védelmében. Eötös J. Kvk. Füzött: 3465 Ft
Ali baba és a negyven rabló és más mesék. TKK. Füzött: 315 Ft
A magyar irodalom gyöngyszemei. 2. 1800-tól 1900-ig. Black & White K. Füzött: 450 Ft

B

A magyar történelem vitatott személyiségei. (3.) Füzött: 1490 Ft
Amis, Martin: Koba, a rettenetes. A nevetés és a húszmillió. Európa. Kötött: 2300 Ft
A .NET Framework és programozása. Szak K. (Alkalmazott informatika sorozat) Kötött: 9000 Ft
Angol [Elektronikus dok.]. Interaktív multimédia. Ability Office: CD Multimédia-Europress Hungary. (Nyelvlabork) Műanyag tokban: 2990 Ft
Angol – magyar, magyar – angol tematikus hangosszótár [Elektronikus dok.]. Interaktív multimédia. Multimédia Holding. (Hangosszótárak) Műanyag tokban: 3337 Ft
Angol szótár [elektronikus dok.]. Szöveges adatbázis. Action Media. (ACME.) Műanyag tokban: 3990 Ft
Antal Mária: A gyimesvölgyi csángó magyarok hitvilága. General Press. Füzött: 1800 Ft
Antal Sándor: Majális a Csillag-börtönben. 2. jav. vált., A Magyar Nyelvtér Alapítvány. Füzött: 995 Ft
Arany János levelezése. 3. 1857–1861. (Arany János összes művei 17.) Kötött: 3675 Ft
Arcképcsarnok. Szlovákiai magyar írók portréi. AB-Art. Füzött: 2300 Ft
A szabadságharc lexikona [Elektronikus dok.]. Szöveg és képek. Informania Digitalmedia. Műanyag tokban: 4990 Ft
A számviteli törvény magyarázata, 2004–2005. (1. köt.) HVG-ORAC. Kötött: 14920 Ft
A számviteli törvény magyarázata, 2004–2005. (2. köt.) HVG-ORAC. Kötött: 14920 Ft
Atkins, Robert C.: Dr. Atkins új szénhidrátáblázata. Több mint 1300 márkanévvél ellátott és hétkönapni étel felsorolása az összes szénhidrát-, rost-, felszívódó szénhidrát-, fehérje- és zsírtartalom, valamint kalóriaszámítással. HL Stúdió BT. Füzött: 499 Ft
Atkins, Robert C. – Gare, Fran: Dr. Atkins forradalmi új receptjei. HL Stúdió BT. Füzött: 1999 Ft
A történelem anyaga. Francia történelemfilozófia a XX. században. L'Harmattan: Atelier. (Atelier füzetek 6.) Füzött: 1950 Ft
A világirodalom 100 legszebb verse. Görög, latin, angol, francia, német, olasz válogatott költemények eredeti szövege és magyar fordítása. Black & White. Kötött: 1383 Ft
Az elmúlt évek legfontosabb eseményei. (1. köt.) Interaktív multimédia. (Multimédiás ismeretterjesztő enciklopédia sorozat) Műanyag tokban: 4453 Ft
Az észleléstől a nyelvig. A X. MAKOG előadásai. Gondolat. (Kognitív szeminárium) Füzött: 2690 Ft
Bainbridge, Timothy: EU mindentudó. HVG K. (HVG könyvek) Füzött: 4500 Ft
Balázs Erzsébet: Kertünk évelő növényei. Részletes útmutató díszkerti évelő virágaink kiválasztásához, alkalmazásához és gondozásához. Újhold. (Hobby-könyvtár) Kötött: 2625 Ft

C

Balázs Sándor: A politika peremén. Tizenkét beszélgetés kolozsvári magyar értelmiségi-ekkel. Komp-Press: Korunk Baráti Társ. Füzött: 1600 Ft
Baranyi Ferenc: Epiprológus. Válogatott versek az 1954 és 2004 közötti termésből: magyarul és különféle európai nyelveken. Hungarovox. Füzött: 1600 Ft
Barrio, Hilda – Jenkins, Gareth: Che Guevara legendája. Novella. Kötött: 3990 Ft
Barta Klára – Farkas Andrea – Kis Zsuzsanna: Irodalmi fogalomtár. [A – Z]. Könyvkuckó. Füzött: 890 Ft
Bean, Tim – Fowler, Will: Szovjet harckocsik a II. világháborúban. Szítalán páncélos csodái. Haja. (20. századi hadtörténet) Kötött: 3500 Ft
Benedek Elek: A grófkisasszony. Válogatott mesék. TKK. Füzött: 525 Ft
Bene Éva: Védd magad! Amit egészségről és betegségéről mindenki tudni kell. Kairosz. Füzött: 3400 Ft
Bericzky Konkoly Edit: Színházzserelem. Beszélgetések színészekkel. Szerzői kiad. Kötött: 2490 Ft
Bevezetés a buddhista halálfilozófiába. Farkas L. I. Füzött: 1800 Ft
Biblia. Istennel az Öszövényekben és Újszövetségben adott kijelentése. Jav. kiad., Kálvin. Kötött: 1900 Ft
Bickerton, Derek: Nyelv és evolúció. Gondolat. (Társadalomtudományi könyvtár) Kötött: 3190 Ft
Block, Lawrence: A pusztítás és teremtés ideje. Agave Kv. Füzött: 1580 Ft
Bluestein, Jane – Lawrence, Judy – Sanchez, S. J.: Az élet dolgai. Hétköznapi boldogságok. Budapest-Print. Kötött: 2498 Ft
Boda László: Avarok és székelyek. A történelmi fehér foltok filozófia kutatásának tükrében. Püski. Kötött: 1680 Ft
Bodnár István: Bence és barátai. Egy pulikutyra kedves történetei. Kaleidoszkóp M. BT. Füzött: 790 Ft
Bognár László: Az aranykor tanítása. Kárpátia Műhely. Füzött: 990 Ft
Bóka Éva: Európa és az Oszmán Birodalom. Az európai egységfogalom politikai eszmétörténetének kezdetei. L'Harmattan: ZsKf. (Varietas Europaea) Füzött: 1850 Ft
Bokor Malvin, S.: Árpád-vér. Történelmi regény. 2. kiad., Tinivár. Füzött: 1600 Ft
Braden, Gregg: Tudatos teremtés. Az imádság és a profécia új értelmezése az ősi Északi-terkeres alapján. Édesvíz. Füzött: 2490 Ft
Brontë, Charlotte: Shirley. Új Palatinus. Kötött: 2890 Ft
Bruner, Jerome S.: Az oktatás kultúrája. Gondolat. (Társadalomtudományi könyvtár) Kötött: 2680 Ft
Bstan-dzin-gya-mtsho (dalai láma), XIV. – Cutler, Howard C.: A boldogság művészete a munkában. Trivium. Kötött: 2490 Ft
Budó Ágoston: Kísérleti fizika. 1. köt. Mechanika, hangtan, ótan. 16. kiad., Nemz. Tankvk. Kötött: 3450 Ft

Bulgakov, Mihail: A Mester és Margarita. Regény. Európa. Kötött: 2200 Ft
Bushnell, Candace: Szex és New York. Gabo. Füzött: 1490 Ft
Buttyán Levente – Vajda István: Kriptográfia és alkalmazásai. Typotex. Füzött: 4300 Ft
Cabot, Meg: A neveletlen hercegnő naplója. (1.) Vált. utánnny., Ciceró. (Tök jó könyvek) Füzött: 1690 Ft
Cabot, Meg: Hajsza. Ketten a gonoszok ellen. Ciceró. (Tök jó könyvek) Füzött: 1590 Ft
Cabot, Meg: Hívószám 1 800. 2. r. Reflektorfényben. Vált. utánnny. Ciceró. (Tök jó könyvek) Füzött: 1690 Ft
Cabrè, Jaume: Az eunuch árnyéka. Európa. Kötött: 2600 Ft
Carr, Allen: Hogyan tartsd távol gyermeked a dohányszástól. Magus Design Studio. (Rövid úton) Füzött: 1980 Ft
Casparek-Türkkan, Erika: Római tál – karcsúsító étel. Könyv és inycsiklandó receptek. Holli. (Könyv, gyorsan, finom) Füzött: 950 Ft
CD-írás és DVD-írás. [Mindem, amit a CD- és DVD-írásról tudni érdemes]. Computer Panoráma. (Computer Panoráma könyvek) Kötött: 3999 Ft
Chinnmoy, Sri: Asztrológia, természetfeletti és túlvilág. Kérdések és válaszok az asztrológiáról, a természetfelettről és a túlvilágról. Madal Bal. Füzött: 1100 Ft
Clarke, Jean Illesley – Dawson, Connie: Felnevelkedni újra. Hogyan válhatunk jó szüléiv gyermekeinknek és saját magunknak. Z-Press. Kötött: 3360 Ft
Coase, Ronald H.: A vállalat, a piac és a jog. Nemz. Tankvk.: Universitas. (Közgazdasági kiskönyvtár) Füzött: 2990 Ft
Cobain, Kurt: Naplók. Tericum. Kötött: 4570 Ft
Cooper, James Fenimore: A vörös kalóz. regény. TKK. Kötött: 1092 Ft
Cornwell, Bernard: Az őrdöglovas. Alexandra. Kötött: 1999 Ft
Cornwell, Bernard: Stonehenge. Krisztus előtt 2000. Alexandra. Kötött: 1999 Ft
Cross, Helen: Szerelmem nyara. Ulpius-ház. Füzött: 2480 Ft
Csath Magdolna: Stratégiai tervezés és vezetés a 21. században. [Felsőoktatási tankönyv]. Nemz. Tankvk. Füzött: 3560 Ft
Csernák Endre: Vigasztalás és rémület. Alakart. Kötött: 1490 Ft
Csibor Zoltán: Horvátország nagy útikönyve. Dekameron. (Dekameron útikönyvek) Füzött: 3990 Ft
Dante Alighieri: Isteni színjáték. Pokol, Purgatórium, Paradisom. Püski. Kötött: 2520 Ft

Cs

D

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

A Könyvetet megrendelheti a szerkesztőség címén:

1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen, vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvetet 1 évre 3528 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....
CÍM.....
.....

Magyar Könyvgyűjtő

A régi könyvek és az antikvitások kedvelőinek.

Megvásárolható a szerkesztőségben 680 forintért.

Kedvezményes előfizetési díj 2004. évre (10 szám) 4500 Ft

Megrendelhető a szerkesztőségben: 1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. Telefon/fax: 466-0703

MEGRENDELÉS

Igen, szeretnék tájékozott lenni a régiségek világában, emiatt megrendelem a Magyar Könyvgyűjtő c. újságot a 2004. évre (10 lapszám) 4500 Ft előfizetési díjért.

Kérem, küldjenek belföldi postautalványt és számlát az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV
CÍM

James Frey

Millió apró darabban

A narkósok Háború és békéjének nevezett memoár letehetetlen, akár a szer.

MEGJELENT A MAGYAR KÖNYVGYŰJTŐ 2004. ÉVI 3. SZÁMA Kizárólag előfizetőknek

A TARTALOMBÓL

„A költészet a művészetek királynője”

Octavio Paz tárlata a félévszázados Petőfi Irodalmi Múzeumban Születésének ötvenedik évfordulóját valóságos programözönnel ünnepelte a Petőfi Irodalmi Múzeum. Az eseménysorozatba illik az a könyvművészeti kiállítás is, amely a nyomtatott betűnek, az irodalomnak éppúgy emléket állít, mint a képzőművészetnek. Ahogyan a Mexikói Köztársaság nagykövete, José Luis Martínez H. a megnyitó ünnepségen elhangzott beszédében hangsúlyozta, fontosnak tartotta, hogy a kilencvenéves művészre emlékező hazai tárlatok végső állomása a Petőfi Irodalmi Múzeumban legyen éppen az intézmény e fontos évfordulója idején. S reményeiben nem kellett csalatkoznia: talán ez a bemutató a legkiérleltebb mind közül.

– Sikerült a rendezőknek érzékletesen szemléltetni, hogy a kép, a könyv, az installáció és a költemény ikertestvérek Paz esetében – mondta elismerően a nagykövet. – Ezek műtárgy-könyvek, amelyek láttatják a művészet legjelentősebb sajátosságát: a modern, lüktető valóság kifejezésére törekvő szándékot. Az interaktív művészet még nem volt szinte közhelyszerűen elterjedt, amikor Paz megalkotta a maga interaktív költészeti műtárgyait.

(Mátraházi Zsuzsa)

Évente két és fél kötet

Jókai Mór jubileumairól

„...még abban az esetben is, ha ideszámítjuk bárhol megjelent valamennyi és bárminő természetű iratait, például újságcikkeit, politikai beszédeit stb., egy-egy évre nem jut több két és fél kötetnél, átlag husz-huszonöt kisebb formátumu nyomdai ív terjedelemben. Ennek napi hányada valamivel több két-három nyomtatott oldalnál, ami gyakorlott írónál legrosszabb esetben napi másfél órát vesz igénybe.” Hogy Bányai Elemérnek a Jókai Albumból vett számításai helytállóak-e, tessék utánaszámolni. Vegyük azt a hatvan esztendő, ami Jókai irodalmi munkásságához adva volt, s osszuk el a lelki szemeink előtt sorakozó Jókai-kötetekkel! Nos, mi jön ki?

Száz éve (és egy hónapja), hogy elhunyt Jókai Mór. Egészen pontosan 1904. május 5-én este kilenc órakor halt meg tüdőgyulladásban, rövid szenvedés után. „Én most aludni fogok” – állítólag ez volt az ő „mehrlichtje”. A Jókai Album-

ban a Viharos álnévű szerző (Gerő Ödön) szerint ez volt a legutolsó két szó, amit (Korányi Frigyes professzor Hogy vagy? kérdésére) válaszolt: – Köszönöm, jobban. Május 10-én temették: a Nemzeti Múzeum oszlopcsarnokából vitték a Kerepesi úti temetőbe.

(Csokonai Attila)

Antikvárius lét vidéken

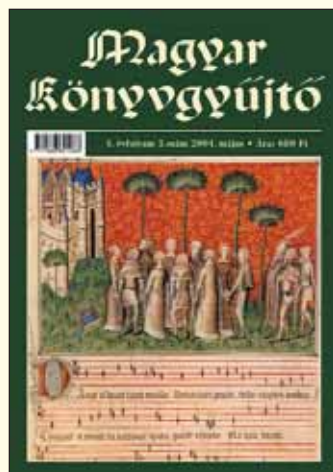
„A vidéki nagyvárosainkban alig találunk olyan antikváriumot, melyek egyenrangú szereplői lehetnének a fővárosi kereskedelemnek.” – nyilatkozta nemrégiben Borda Lajos, a Magyar Antikváriusok Szövetségének elnöke. Hogyan látja ezt egy vidéki antikvárius Kelet-Magyarország kulturális központjában, az ország második legnagyobb városában? Debrecen legismertebb antikváriumának vezetőjével, Rácz Antalnéval beszélgettünk, aki éppen egy könyvet „gyógyítgat” megérkezéséskor. Közel negyvenéves könyvszakmai múlttal, másfél évtizedes antikváriumi kötődéssel mégis csak harmadában-negyedében mondja magát antikváriusnak. A könyvfelvásárló részleget bezárva – egy igazi antikvárius azt másra nem bízta –, szakít időt arra, hogy a vidéki antikváriumok helyzetéről beszéljünk.

– Szembetűnően nagy magának az antikváriumnak a területe, itt a belső helyiségben pedig a könyvkuriózumokat látva, biztatónak tűnik a vidéki antikvárium helyzete. Mennyiben van mégis hátrányos, avagy előnyös helyzetben egy vidéki antikvárium Budapesthez képest?

– Előnyösben biztos, hogy nincs. A hátrányos pedig nem annyira szembeszökő, hogy egy vidéki antikvárium ne tudjon fennmaradni. A mindennapokból élünk, abból a napi forgalomból, ami a boltból összejön, ezt pedig javarészt a használt könyvek forgalma teszi ki. Ami ugye nem egyenlő az antikvár, régi könyvforgalommal – nálunk legalább is.

(Kovács Mónika)

Előfizetési felhívásunk a 18. oldalon

V. Zamarovský: A világ hét csodája
A szerző utoljára magyarul 1966-ban megjelent könyvének javított, bővített kiadása színes és fekete-fehér képekkel
Ára: 4300 Ft

Silappadiharam és Maduraikándzsi
Két tamil eposz prózaafordításban
A dél-indiai Tamilföldön játszódó, magyarul most először megjelent két eposz összekötő motívuma Madurai ősi városa.
Ára: 2500 Ft

Közhasznú jelentés

A Közhasznú szervezetek beszámoló szabályait törvény szabályozza, A közhasznú jelentést a szervezet közgyűlése hagyja jóvá. A közhasznú jelentés tartalma:

1. Számviteli beszámoló

A közhasznú szervezetek számviteli tevékenységét a Számvitelről szóló tv. és a külön kiadott kormányrendelet szabályozza. 2003. évben egyszeres könyvvitelt, 2004-től kettős könyvvitelt vezet. Az alapítvány beszámolójának mérlege a számviteli tv. előírása szerint, melynek eszközök és források egyező összege: 20.338.000 Ft.

A befektetett eszközök értéke: 1.750.000 Ft
A forgóeszközök értéke: 18.588.000 Ft

Ebből:
Készletek 505.000 Ft
Követelés 534.000 Ft
Pénzeszközök 17.549.000 Ft

Rövid lejáratú kötelezettség: 9.855.000 Ft
részletezése a 4-es számlaosztályban.

Ebből főbb tételek:
Pályázati pénz: 6.458.000 Ft
Normatív támogatás: 3.161.000 Ft
mely összeg a Gutenberg János Szakközépiskolának átutalásra került.

Eredmény:
A tárgyévi eredmény 1.507.000 Ft veszteség.
A beszámolóban a számviteli tv. és a kormányrendelet szerint külön kell kimutatni a közhasznú és a vállalkozási tevékenység eredményét.
A vállalkozási tevékenység vesztesége 346.000 Ft
A közhasznú tevékenység vesztesége 1.161.000 Ft

Források összetétele:
Induló tőke: 100.000 Ft
Tőkeváltozás: 11.890.000 Ft
Eredmény: -1.507.000 Ft
Saját tőke összesen: 10.483.000 Ft

Bevételek megoszlása főbb jogcímenként:

Bevételek	Közhasznú tevékenység	Vállalkozási tevékenység
APEH 1%	110.000 Ft	
Alaptevékenység	4.468.000 Ft	1.171.000 Ft
Megvalósult pályázat	1.006.000 Ft	
Adomány	850.000 Ft	
Támogatás egyéb	150.000 Ft	
Kamat és egyéb	267.000 Ft	66.000 Ft
Összesen	6.851.000 Ft	1.837.000 Ft

Költségek megoszlása főbb jogcímenként:

Megnevezés	Közhasznú tevékenység	Vállalkozási tevékenység
Anyagjellegű	265.000 Ft	1.195.000 Ft
Bérleti díj	1.297.000 Ft	325.000 Ft
Egyéb igénybevevett szolg.	1.576.000 Ft	301.000 Ft
Bankköltség	148.000 Ft	
Bér és járulékaik	2.516.000 Ft	328.000 Ft
Személyi jellegű	393.000 Ft	
ÉCS leírás	138.000 Ft	34.000 Ft
Egyéb ráfordítás:		
Közv. szolg.	722.000 Ft	
Vissza nem ig. ÁFA	517.000 Ft	
Egyéb	440.000 Ft	-
Összesen	8.012.000 Ft	2.183.000 Ft
Eredmény:	-1.161.000 Ft	-346.000 Ft

2. Költségvetési támogatás felhasználása

Támogatást nyújtó szerv	Összeg	Időpont	Támogatás célja
MASZRE támogatás	7.463.525 Ft	2003. 10. 01.	Könyvker. képzés
A támogatásból megvalósult 1.388.152 Ft, továbbvitt összeg 6.075.373 Ft.			
Normatív támogatás	9.218.174 Ft	havonta átutalt	Gutenberg János SZKI

Ebből átadva 6.057.000 Ft, 2004-ben átadásra kerül 3.161.174 Ft.

3. Kimutatás a vagyonfelhasználásról

Megnevezés	2002. év	2003. év
Indulótőke	100.000 Ft	100.000 Ft
Tőkeváltozás	10.880.000 Ft	11.890.000 Ft
Eredmény	1.010.000 Ft	-1.507.000 Ft
Saját tőke összesen	11.990.000 Ft	10.483.000 Ft
Rövid lejáratú köt.	252.000 Ft	9.855.000 Ft

A saját tőke összege: 10.483.000 Ft, ami a veszteség összegével csökkent az előző évihez képest.
Az alapítvány 100.000 Ft alapító vagyonának, illetve a 2003. évvégi 10.483.000 Ft saját vagyonának összetétele a következő:

Megnevezés	Alapítói vagyon	2003. évi saját vagyon
Állóeszköz		1.750.000 Ft
Készlet		505.000 Ft
Pénzeszköz	100.000 Ft	17.549.000 Ft
Köv. és tart. egy.	-	9.321.000 Ft
Összesen	100.000 Ft	10.483.000 Ft

Fenti adatok alapján megállapítható, hogy az alapítvány 1991. január 01-i bejegyzése óta eltelt 12 év alatt a könyv szerinti vagyona 10.383.000 Ft-tal növekedett.

4. Kapott támogatások

Központi költségvetésből	7.463.525 Ft
Helyi önkormányzattól	9.218.174 Ft
SZJA 1%	109.714 Ft
Adomány	850.000 Ft
Egyéb támogatás	150.000 Ft

5. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások

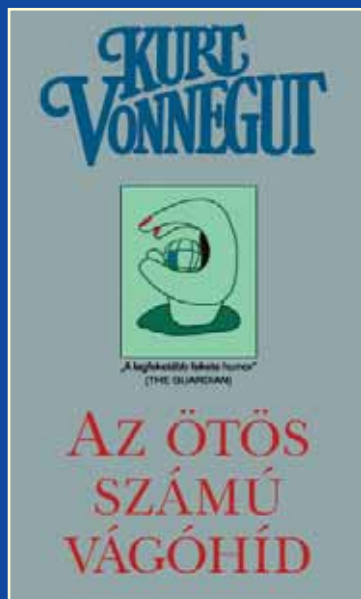
A közhasznú szervezet 2003. évben a vezető tisztségviselőinek pénzbeni támogatást nem nyújtott.
Esetenként a tisztségviseléssel kapcsolatban felmerült utazás költségét megtérítette.

Budapest, 2004. május 21.

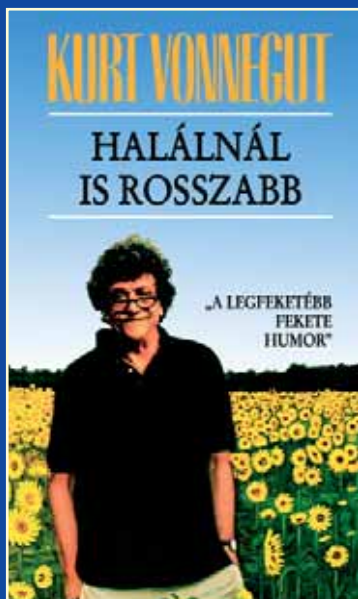
Nagy Tiborné
könyvelő

Záradék: A beszámolót a kuratórium megtárgyalta, és 21.-vel elfogadta.

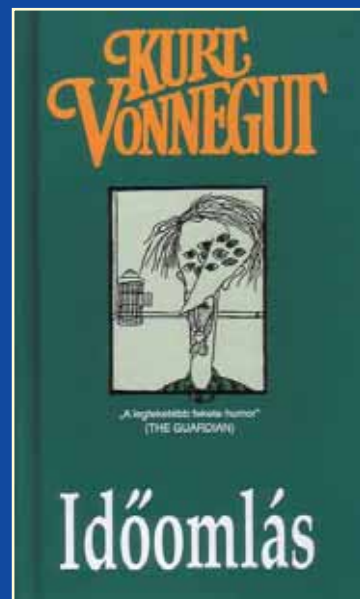
A Maecenas Könyvkiadó nyári ajánlata esős napokra és vízparti sütkezézéshez

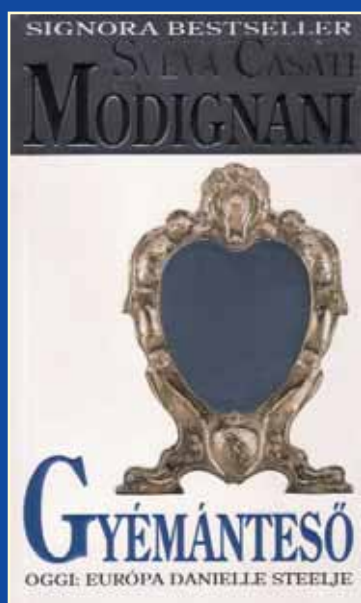
1650 Ft

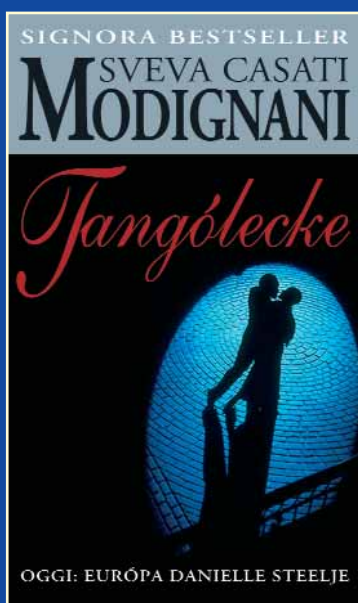
1650 Ft

1650 Ft

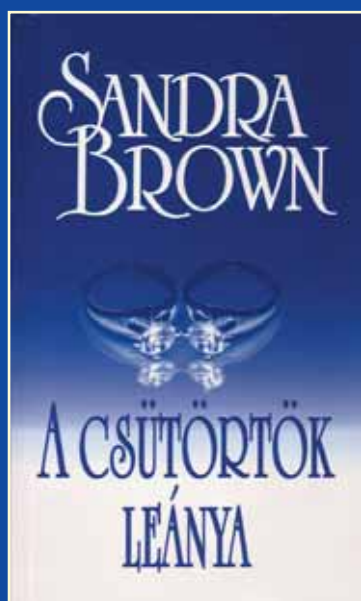
1250 Ft

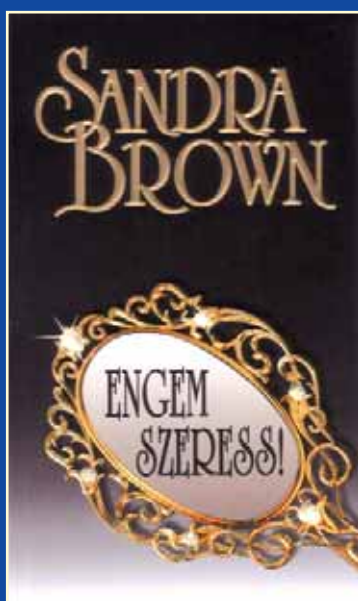
1298 Ft

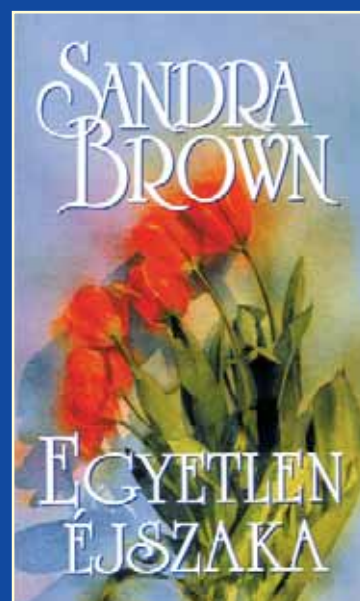
1398 Ft

999 Ft

999 Ft

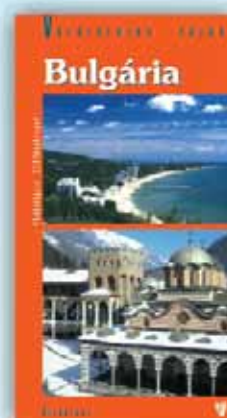

999 Ft

Jó pihenést, jó szórakozást kívánunk!

2004-es úti cél: BULGÁRIA!

Hiánypótló útikönyvünk mellé
20 féle részletes és látványos
térképet kínálunk!

Varázslatos tájak - útikönyvsorozat

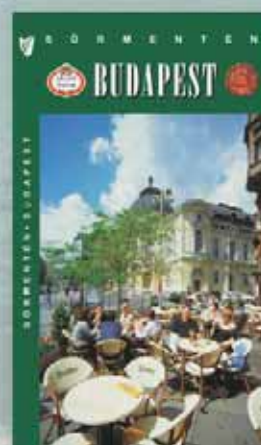
A nagyszerű horvát tengerpartot bemutató könyveink és
újonnan megjelent atlaszunk mellett ajánljuk montenegrói és
albániai élménykalauzainkat is.

Sörmentén - útikönyvsorozat

Ismerje meg az európai fővárosokat nagymúltú sörözőiken keresztül!

A sorozat legújabb kötete:

Hibernia Kiadó

1141 Budapest, Szugló u. 83-85.

Tel./fax: 422-0306, 422-0307

e-mail: info@hibernia.hu

www.hibernia.hu